

Čeladenský zpravodaj

březen 2021

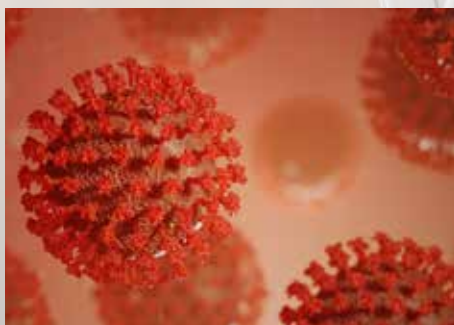
Herečka a cestovatelka
z Čeladné

**LENKA
RZEPKOVÁ**

napsala knihu.

Její vydání můžete podpořit!

(rozhovor na str. 10-13)

BŘEZEN
MĚSÍC ČTENÁŘŮ
3

5 Očkování v Čeladné

Aktuální informace od Obvodáka
z Čeladné, proč se zatím neočkuje

7 Knihovna v době covidu

Letošní „měsíc čtenářů“ probíhá
netradičně, ale knihy se stále půjčují

8-9 Dr. Storch II

V Beskydském rehabilitačním centru
otevřeli nový léčebný dům

DRUHÉ COVIDOVÉ VELIKONOCE

Pavol Lukša

Vážení spoluobčané,
únor je za námi a kromě pár mrazivých dnů, sněhových a deštových přeháněk, to byl měsíc bez překvapení. Trochu nás potrápil vítr, někde padly přes komunikaci stromy, vítr se vyřádl především na našem hřbitově a dlužno poděkovat našim pracovníkům pod vedením Tondy Stýskaly, že se podařilo následky tohoto větru pouklízet. Zima pak především, záměrně dávám do uvozovek, „potrápila“ naše školáky a předškoláky, kteří po letech poznali, jak vypadají chřipkové prázdniny a pobýli si neplánovaně doma.

Středa 26. 2. byla středou popeleční a tedy den přísného půstu. Tímto dnem jsme utnuli bujaré veselí, které trvalo od třech králů po popeleční středu, tedy po dobu, která vyplnila čas mezi Vánocemi a Velikonocemi. Tuto dobu nazýváme masopustem. Dávná tradice je spojená s průvody maskovaných lidí a dnes již jen z vyprávění pamětníků víme, že naši dědové a babičky se uměli v tomto období bavit docela rozpustile. Každý se snažil bavit a užít masopustních radovánek, jak nejlépe uměl, či jak mu jeho poměry dovozovaly. Bavili se všichni, bohatý i chudý, pán i sluha, mistr i tovaryš.

Ano, tohle jsme si přečetli před rokem, aniž bychom věděli, že za pár dnů vypukne peklo, které přetrvává do dnešních dnů.

Letošní únor byl s mnoha mrazivými dny, množstvím sněhu, ale také svým teplým posledním týdnem, měsícem, na který jsme po léta nebyli zvyklí.

Popeleční středu, tento den přísného půstu, jsme prožili ve středu 17. února, loňské veselí masopustové a hlavně hodnocení basy nám chybělo a tak jsme na něj jen s nostalgií vzpomínali ve svých domovech se skleničkou v ruce, tedy pokud jsme si nenaordinovali dnes tak moderní „suchý únor“.

Od pondělí 1. března jsme opět svázáni novým a ještě přísnějším nouzovým stavem, ale věřím, že to společně opět zvládneme. Nechtě jsou nám trochu k posílení našich myslí nápomocná slova mého letitého přítele, advokáta a hudebního skladatele Vladislava Vostárka, které mi před několika dny přeposlal s dovětkem „něco

více rozumného k viru C-19“. Podělím se o ně s Vámi a Vy s nimi naložte dle svého uvážení.

Možná budeme muset žít s C19 měsíce nebo roky. Jako žijeme i s chřipkou, nebo třeba žloutenkou. Tady taky pro prevenci stačí, pokud dodržujeme základní hygienická pravidla. Nepopírejte to a přestaňte panikařit. Nekomplikujte si příliš život. Naučme se s touto skutečností žít.

Viry C19, které pronikly do buněčných stěn, nemůžete zničit pitím litrů horké vody – prostě chodíte jen častěji na toaletu. Mytí rukou a udržování fyzické vzdálenosti dvou metrů je nejlepší metoda pro vaši ochranu. Pokud doma nemáte pacienta C19, není nutné dezinfikovat povrchy vašeho domova. Balené zboží, benzínová čerpadla, nákupní vozíky a bankomaty nezpůsobují infekci. Pokud si umyjete ruce. Užívejte si života jako obvykle.

C19 není potravinová infekce. Je spojen s kapénkami infekce, podobně jako „chřipka“. Neexistuje žádné prokázané riziko přenosu C19 potravou. Při mnoha alergiích a virových infekcích můžete ztratit čich. Toto je jen nespecifický příznak C19. Jakmile jste doma, nemusíte se urgentně převlékat a jít se osprchovat! Čistota je ctnost, paranoia není!

Virus C19 nezůstává dlouho v ovzduší. Jedná se o infekci kapénkovým přenosem – dýcháním – která vyžaduje blízký kontakt. Vzduch je čistý, můžete se procházet zahradami a parky (stačí dodržet vzdálenost fyzické ochrany). Borový les viry ničí. Používejte normální mýdlo proti C19, ne antibakteriální mýdlo. Je to virus, ne bakterie. Nemusíte si dělat starosti s objednávkami jídla. Ale pokud chcete, můžete vše ohřát v mikrovlnné troubě. Tím se toho viru – i kdyby tam byl – stoprocentně zbaví.

Šance přivést si C19 domů s botami je jako být zasažen bleskem dvakrát denně. Proti virům pracuji už 20 let – kapénková infekce se tak nešíří! Nemůžeš být chráněn před virem tím, že konzumuješ jablечný ocet, šťávu z cukrové třtiny a zázvor! Ale podpoříš tím výrazně imunitní systém. Zejména tím zázvorem – v kombinaci se skořicí.

Dlouhodobé nošení roušky narušuje vaše dýchání a hladinu kyslíku. Noste ji jen v davu. Ale zato – pokud jsme v davu – nosme roušku důsledně. Nosit mikrote nové rukavice je také špatný nápad; virus se může hromadit na rukavici, ale i uvnitř rukavice – zejména ve vlhkém prostředí zpocených rukou – a snadno se přenášet, pokud se pak dotknete tváře.

Lepší je pravidelně si umýt ruce. Imunita je velmi oslabena v nečistém prostředí. I když jíte jídlo stimulující imunitní systém, pravidelně chodte do parku, k vodě – a zejména do lesa. Borový les je ideální prostředí pro dýchání. Přirozená imunita se u nás lidí po generaci zvyšuje rozumnou VÝSTAVOU (EXPOZICÍ) PATOGENOVÝM ČINITELŮM, nikoli seděním doma a konzumací smažených, kořeněných nebo sladkých jídel a slazených nealkoholických nápojů.

Nepromokněte a neprochladněte. A k tomu alkoholu – ten nemají viry vůbec rády... Malá stopička tvrdého alkoholu (just a wee dram) rozhodně neuškodí – ba naopak!

Zkratka buďte chytří a buďte informovaní – ale berte mainstreamové informace s rezervou! Používejte svůj rozum, nepodléhejte marketingové propagandě, používejte mozek – proto vám ho Stvořitel taky dal. Žijte normálně život – rozumně a naplno. Buďte laskaví – k jiným, ale i k sobě, uklidněte se a buďte v bezpečí.

Vážení spoluobčané,
pokud obec nedostane z krizového centra informace k omezení pracovní doby na úřadech, zůstane v platnosti pracovní doba obecního úřadu ze dne 15. února 2021. Informace najdete nejen na dveřích do obecního úřadu, ale i na webových stránkách obce.

Obec zahájila jednání s majitelem hotelu Prosper ohledně jeho koupě. Pracujeme na projektu umístění fotovoltaických panelů na střeše sportovní haly při ZŠ Čeladná s výkonem 88 kW. Na základě letitého prodloužení s pozemkovými úpravami v Čeladné, o nichž jste byli po léta pravidelně informováni, bude obec nucena do doby, než se pozemkové úpravy stanou součástí katastrálního operátu obce Čeladná, zastavit projekt výstavby chodníku směr Podolánky, a chodníkové těleso přizpůsobit již novým parcelám, které z pozemkových úprav vzejdou.

Obec si dovoluje také poděkovat Stanislavu Prosovi, že v sobě znovu objevil svoje nadání z předlistopadové doby, a po dvou letech od zrekonstruování Památníku Josefa Kaluse podal podnět k ÚHOS (Úřad pro ochranu hospodářské soutěže). Pan Stanislav Pros v podání popisuje, že zakázka byla úmyslně rozdělena a kdyby tak obec neučinila, docílila by nižší cenu rekonstrukce, a také ÚHOS upozorňuje, že Památník Josefa Kaluse byl zrekonstruován firmou R.E.V.I.S. s.r.o. pana Stanislava Bražiny, v níž pracuje i jeho syn Lukáš

Bražina, který se na rekonstrukci podílel a který je zastupitelem obce i členem kontrolního výboru.

Obec je naopak přesvědčena, že se ničeho nedopustila, jednala v dobré víře a s péčí řádného hospodáře chtěla šetřit peníze daňových poplatníků, podala si žádost o dotaci na tuto rekonstrukci a poté, co jí nebyla přidělena, bylo rozhodnuto dokončit záchranu tohoto historického objektu bývalé školy vybudovaného kolem roku 1880 pro další generace, a to nejen našich občanů, ale i návštěvníků obce.

Přestože jsme malá obec, tak i tady se odehrávají podivuhodné náhody. Před časem obec požádala jedna právní kancelář, která zastupuje zájmy holandské developerské skupiny v naší obci, o materiály týkající se právě předmětné rekonstrukce Památníku Josefa Kaluse, a to na základě zákona č.106/1999 Sb., O svobodném přístupu k informacím. No a za pár týdnů je na Úřadu pro ochranu hospodářské soustěže podání na obec od Stanislava Prose. Tomu se říká náhoda, to je pro někoho jako vyhrát jackpot. Sice by to taky možná mohlo vypadat jako nějaký spojený frontální atak na obec ve snaze přimět jí k poslušnosti – příkladů ze všech koutů naší země je spousta – ale takovými pokleslými myšlenkami by se určitě tyto společensky odpovědné firmy mající v naší obci developerské zájmy určitě nezabývaly.

Ano, vím, že na dnešní dobu můžeme pohlížet stejnýma očima, jako na tu svoji pohlížel Karel Čapek ve svém článku v LN v prosinci 1938. Já si jej dovolím malinko upravit:

I my můžeme konstatovat, že se po roce 1989 mnoho změnilo, ale že lidé zůstali stejní; mnozí, kteří před rokem 1989 udávali za mrzký honorář své kamarády či spoluobčany, zůstali nepotrestáni. Dnes sice víme líp, kdo je kdo. Kdo je slušný, byl slušný vždycky; kdo byl věrný, je věrný i teď. Kdo se točí s větrem, točil se s větrem i dřív. Kdo myslí, že teď přišla jeho chvíle, myslel vždycky jen na sebe. Nikdo se nestává přeběhlíkem, kdo jím nebyl vždycky; kdo mění víru, neměl žádnou; člověka nepředěláš, jenom se ti vybarví a kdo udával, udávat bude vždycky, zvlášť když na potkáni roztrubuje, že jej to baví...

VÝZNAMNÉ BŘEZNOVÉ DNY

Měsíc březen má také spoustu výročí a významných dnů, které stojí zato si připomenout. Již **8. března** máme **Mezinárodní den žen**. Tento den si připomínáme statečný boj švadlenek v New Yorku za svá práva

a rovnoprávnost. Jakkoli je ta tam doba bujarých podnikových večírků z doby před listopadem 1989, kdy se vzduch mísil vůní šeříků z toaletních mýdel či se nesl ve znamení karafiátů, utěrek a ručníků, tak přesto nezapomeňte našim drahým manželkám, maminkám, babičkám či přítelkyním za jejich celoroční obětavou práci pro naše rodiny kytičkou poděkovat.

15. března uplyne již **82 let od chvíle vpádu vojsk nacistického Německa** do našich zemí Čech, Moravy a Slezska. V jejím důsledku bylo území obsazené Německem anektováno a byl zřízen autonomní Protektorát Čechy a Morava, vyhlášený **16. března 1939**. Patnáctý březen 1939 symbolizuje začátek nejčernější etapy novodobých českých dějin. Etapy, která přinesla smrt statisícům obyvatel Československa, morální ponížení, v nebyvalé míře udavačství i obecnou degradaci demokratických hodnot. Tomuto dramatu zároveň předcházelo vypuknutí druhé světové války, dramatu, ve kterém selhaly naše politické elity v čele s prezidentem Benešem. Jakkoli dnes sdílíme společné hodnoty i se státy, které nás v roce 1939 předhodily na stříbrném podnose do chřtánu Hitlerova v naivní představě, že oni a jejich obyvatelé zůstanou nacistických útrap ušetřeny, nelze na toto černé období našich národů zapomínat, byť nám vštěpují do hlav, že jsme všichni již jen jeden národ a to evropský.

20. března začíná v 10:57 jaro.

22. března si připomeneme **Světový den vody**. Je to největší bohatství lidstva. Proto zejména v této době by se mělo stát vyřešení problému s nedostatkem vody na různých koutech naší planety více než kdy jindy naší nejvyšší možnou prioritou.

28. března slavíme **Den učitelů**. Tento významný den je zároveň vzpomínkou na den narození našeho největšího učitele Jana Ámose Komenského. Sám vím, že není vždy lehké vyjít každý s každým, navíc ještě v uzavřeném kolektivu, ale i přes ně, která dobrodružství, která se někdy přihodí, mi dovolu poděkovat Vám všem, kteří vychováváte naše děti, ať již ty školou povinné i ty předškolní. Jménem našich občanů, zastupitelů, paní místostarostky, ale i jménem svým Vám děkuji za Vaši nelehkou práci, kterou bohužel nejsme schopni mnohdy ocenit ani my rodičové, ale ani naše společnost.

28. března: Květná neděle

Je poslední neděle v rámci čtyřicetidenního půstu. Tento den zahajuje nejdůležitější období Velikonoc – Svatý týden, a já si Vás dovolím jím provést, už proto, že zřejmě i letošní Velikonoce se ponесou v duchu těch loňských. Květná neděle je dnem, kdy si křesťané připomínají příjezd Ježíše Krista do Jeruzaléma a počátek jeho utrpení. V tento den byl lidmi vítán a oslavován, i když jej brzy na to čekala útrpná smrt. Právě ono vítání dalo tomuto dni jeho název. Lidé jej totiž vítali palmovými ratolestmi, respektive jejich jarními výhonky, které mu házeli k nohám. Odtud tedy slovo „květná“ či „palmová“.

29. března: Velikonoční Modré pondělí

Je druhým dnem Svatého týdne. Říká se, že název dne je odvozen od modré látky, která se na Modré pondělí věší v kostelích. O Modrém pondělí by se totiž podle výkladu pověr nemělo pracovat. To ale neplatilo a neplatí pro hospodyňky. Ačkoliv bychom měli o Modrém pondělí zůstat doma, neznamená to, že bychom se měli vyhnout práci úplně. Pověry říkají, že by hospodyně v tento den měly začít pořádně uklízet. Svůj „velký jarní úklid“ byste si tak pravděpodobně měli nechat právě na tento den. Modré pondělí je zároveň posledním masopustním pondělím.

30. března: Šedivé úterý velikonoční

Je třetím dnem Svatého týdne. Podobně, jako o Modrém pondělí, se ve spojitosti s Ježíšem Kristem nic významného nestalo, a tak je tento den v kostelích klid. Co byste však podle zvyků a tradic měli udělat vy doma? V tento den by hospodyňky měly vzít do rukou košťata a ze všech rohů a zákoutí v bytě by měly vymést prach a pavučiny. Na Šedivé úterý se také myjí okna, podlahy a někteří lidé dokonce bílili stěny. Pokud jste s úklidem začali už v pondělí, v úterý byste jej měli završit, aby se vše blýskalo. Šedivé úterý získalo své pojmenování možná právě kvůli prachu a pavučinám, které se v tento den vymetají.

31. března: Škaredá středa

Na rozdíl od Modrého pondělí či Šedivého úterý je v křesťanském kalendáři velice významná. Co se v tento den z historického hlediska stalo? Škaredá středa je dnem, kdy Jidáš zradil Ježíše. Jidáš Iškariotský byl jedním z 12 Kristových učedníků. Svůj přívlastek získala středa kvůli tomu, co se událo v souvislosti s Ježíšem Kristem po jeho příjezdu do Jeruzaléma, říká se jí také středa Sazometná. V tento den měl Jidáš údajně Ježíše zradit a prodat jej za

30 stříbrných. Jidáš obdivoval svého mistra a přál si, aby vedl válku proti Římanům a stal se pak králem Izraele. Ctižádostivého učence však Ježíš zklamal tím, když dal Jidášovi najevo, že o světskou moc a bohatství nestojí. Jidáš Krista zradil i kvůli penězům. Ty si ale neužil, protože se kvůli špatnému svědomí později oběsil. Zatímco se na Modré pondělí začínalo uklízet a na Šedivé úterý se vymetaly pavučiny z koutů, o Škaredé středě by se měly vymést saze z komína. Odtud tedy i přívisko „Sazometná“. Polovina Svatého týdne je dobou, kdy už se připravují velikonoční dobroty a blíží se hlavní svátky. Ženy pečou jidáše, ale ty by se měly jíst až na Zelený čtvrtek k snídani.

1. dubna: Zelený čtvrtek

Je velice významným dnem. Zeleným čtvrtkem zahajujeme velikonoční triduum, či třídění, které je vrcholem celého křesťanského liturgického roku.

Začíná na Zelený čtvrtek večer, pokračuje Velkým pátkem, Bílou sobotou, jeho střed tvoří Velikonoční vigilie a končí se na Neděli Zmrtvýchvstání. Připomíná umučení, pohřbení a vzkříšení Ježíše Krista. Po 2. vatikánském koncilu byly nově vyčleněny poslední tři dny Svatého týdne z vlastní postní doby. Tato změna způsobila například to, že se na Zelený čtvrtek, Velký pátek a Bílou sobotu nadále nepoužívají liturgická roucha fialové (či černé) barvy, nýbrž postupně roucha zelená (nebo bílá), červená a bílá. Vlastním teologickým obsahem těchto tří dnů je velikonoční tajemství vrcholu života Ježíše Krista.

Po Ježíšově příchodu do Jeruzaléma a Jidášově zradě o Škaredé středě se v tento den staly hned dvě důležité události. Tou první byla Ježíšova poslední večeře. Jednalo se o takzvanou eucharistii, což je poděkování Bohu. Kristus chtěl při této příležitosti shrnout svůj dosavadní život a vyzval své učedníky, aby pokračovali v jeho stopách a pořádali mše. Při večeři Ježíš posvětil víno a chléb a řekl, že chléb je jeho tělo a víno jeho krev. Pohár vína společně s chlebem pak podal svým učedníkům. Těm také při poslední večeři umyl nohy.

Tuto událost dodnes připomíná slavný obraz Leonarda da Vinciho Poslední večeře, který je opředen mnoha legendami.

Druhou událostí Zeleného čtvrtka bylo Ježíšovo zajetí, před nímž se ještě stihl pomodlit v Getsemanské zahradě. Na Zelený čtvrtek probíhají obřady jak v katedrálách, tak ve farních kostelích. Při dopoledních obřadech se v katedrálách setkávají biskupové a obnovují své sliby. Poté se svěť oleje (křestní, biřmovací, při nemoci a posledním pomazání).

Tak, jako Ježíš umyl nohy svým učedníkům, tak se lidé na Zelený čtvrtek v minulosti omývali ranní rosou. Ke snídani se podávají Jidáše napečené o Škaredé středě a seje se len a hrách. Jídlo by se mělo podávat hlavně zelené. Oblíbené jsou zelené jarní byliny, například kopřivy, špenát, pažitka a podobně. Z kopřiv se na Zelený čtvrtek peče velikonoční nádivka. Vaří se také zelené polévky.

Recepty na Zelený čtvrtek se tak točí hlavně kolem bylinkových pokrmů, jelikož bylinky mají přinést člověku zdraví po celý rok. Tradice se v minulosti lišily region od regionu. Někde například bylo zvykem, že se po vsi honil chlapec převlečený za Jidáše a ostatní děti na něj pokřikovaly a rámusily mu kolem hlavy řehtačkami. V tento den také naposledy doznívají kostelní zvony, které tak symbolicky přecházejí do Říma. Znovu se zase ozvou až o Bílé sobotě. Do dnešních dní se dochovalo hlavně pečení velikonoční nádivky, naopak tradice byla rozšířena o novodobější zvyk, Zelené pivo.

2. dubna: Velký pátek

Je připomínkou utrpení Ježíše Krista, jeho cesty na vrch Golgota, ukřižování a také jeho pohřbu. O Ježíšově osudu rozhodl Pilát Pontský, který byl římským prefektem. Kristus dostal na hlavu trnovou korunu a kříž, na němž byl ukřižován, musel sám odnést na Golgotu. Odtud pochází i Křížová cesta, která je symbolickou upomínkou na tuto útrpnou část Ježíšovy popravky. Křížová cesta má 14 zastavení, která připomínají jednotlivé události během nesení kříže. Na konci své cesty byl Ježíš ukřižován – přibit hřeby a přivázán provazy ke kříži. Po smrti byl uložen do hrobu. Z kříže sundali Ježíše jeho blízcí, zavinuli jej do plátna a vložili do skalního hrobu. Hrobku poté zavalili kamenem. Oltáře v kostelích jsou zbaveny veškeré výzdoby – křížů, svící i pokrývek. Konají se bohoslužby, které mají tři části.

V té první se čtou tzv. pašije, které vyprávějí o utrpení Ježíše Krista. Poté dochází k uctívání kříže, před nímž věřící postupně poklekají nebo jej líbají a nakonec probíhá svaté přijímání eucharistie posvěcené na Zelený čtvrtek.

Bohoslužby probíhají od tří hodin odpoledne, protože to je dle historických pramenů čas, kdy byl Ježíš ukřižován. Na Velký pátek se rovněž drží půst, nemělo by se tedy jíst žádné maso, je to den přísného půstu.

3. duben: Bílá sobota

Sobotě se rovněž přezdívá Svatá nebo Světelná. Den ticha a rozjímání je tichým předznamenáním nejdůležitější části Veli-

konoc – Zmrtvýchvstání Páně. Už večer se opět rozezívají v kostelích zvony a přicházejí oslavy Velikonoční vigilie, což je noc ze soboty na neděli, kdy vstal Ježíš z hrobu. Bílá barva je znakem čistoty a zároveň může připomínat roucha křtěnců, kteří se ze soboty na neděli nechávají pokřtít o Velikonoční vigilii. Bílá sobota byla v Ježíšově příběhu druhým dnem, kdy ležel ve skalním hrobě poté, co byl ukřižován na vrchu Golgota a jeho mrtvé tělo bylo sundáno z kříže. Ježíš ležel ve skalním hrobě zavinut v plátně a vchod do hrobu byl zavalen kamenem. Jeho učedníci byli zarmoucení a museli se srovnávat s nejistotou, která je po smrti mesiáše zasáhla. V noci ze soboty na neděli však bylo po příchodu k hrobu zjištěno, že kámen, který zakrýval vchod, byl odvalen a Ježíš Kristus v hrobě neležel. Vstal z mrtvých. Zmrtvýchvstání se tak podle náboženských historických pramenů odehrálo v noci ze soboty na neděli a odtud vznikl i název Velikonoce – Velká noc neboli vigilie.

K oslavám Zmrtvýchvstání Páně docházelo po západu slunce o Bílé sobotě. Před kostely se zapalovaly ohně, které se světily a z posvěceného ohně se poté zapalovaly svíce. Pořádají se také křestní slavnosti a takzvané „bohoslužby světla“. Jelikož je Bílá sobota dnem rozjímání a smutku, nekonají se žádné mše ani bohoslužby. Pouze dochází k pomazání nemocných a svátosti smíření (zpovědi). Zároveň končí postní období a vracejí se zvony, které symbolicky odletěly do Říma na Zelený čtvrtek. Věřící se také chodí pomodlit k symbolickému Ježíšovu hrobu, který bývá umístěn v každém kostele.

Jaké byly zvyky a tradice našich předků? Už ráno bylo zvykem, že se děvčata chodila ještě před prvními ranními slunečními paprsky opláchnout vodou z potoka, aby jim nenaskákaly pihy. Vymetaly se domy novými košťaty a někde se i bílilo, aby bylo všude čisto a čistota se domu držela po celý rok. V sobotu se také pečou beránci či mazance a chlapci pletou pomlázky. Dříve se lidé snažili, aby byl tento den opravdu slavnostní. Kromě úklidu se nosilo i nové nebo sváteční oblečení. Co se jedlo na Bílou sobotu? Než zapadlo slunce, ještě platil půst. Proto se k obědu jedly například polévky z jarních bylinek, ale po západu slunce už se zase mohlo jíst maso a krájel se také velikonoční beránek. Někteří hospodáři třásli ovocnými stromy v sadech, což mělo přinést dobrou úrodu. Také se z domů odnášela polínka k ohňům na noční vigilie, která se poté vracela žhavá do stavení, a zapaloval se s nimi oheň v kamnech.

Dříve bývalo ohraničení jednotlivých dní vnímáno trochu jinak. I proto je možné říkat, že Ježíšovo tělo leželo v hrobě po tři dny, protože byl pohřben v pátek, poté tam byl v sobotu a ze soboty na neděli vstal z mrtvých.

4. dubna: Boží hod velikonoční

Boží hod neboli Velikonoční neděle je prvním dnem následujícím po konci Svatého týdne a posledním dnem velikonočního tridua. Nese se v duchu velkých oslav. V tento den se slaví Vzkříšení (Zmrtvýchvstání) Ježíše Krista. Boží hod vždy připadá na první neděli po jarním úplňku, letos tedy na 8. dubna. Poté, co byl Ježíš Kristus ukřižován a položen do hrobu, nastal velký zvrat. Když přišla Marie z Magdaly (Máří Magdaléna) k jeho hrobu brzy ráno ze soboty na neděli, spatřila jen odvalený kámen ze vchodu do hrobky a bílá plátna, do nichž byl Ježíš zavinut. Myslela si, že někdo tělo z hrobu odnesl a běžela to říci Ježíšovým učedníkům – Janu a Petrovi. Ti se šli přesvědčit na vlastní oči, načež si vzpomněli, co jim Ježíš před svou smrtí řekl. Uvedl, že vstane z mrtvých a tak se také dle náboženského výkladu stalo. Později se zjevili Marii, která si stále myslela, že tělo někdo vzal. Marie tak byla svědkem toho, že byl Ježíš vzkříšen. Později se ukázal také svým apoštolům. Velikonoční neděle je dnem radosti a také hodování po 40 dní trvajícím půstu. Jaké naši předkové dodržovali zvyky a tradice? V kostelích se na rozdíl od Bílé soboty slavily mše svaté. Připomínalo se vzkříšení, výhra života nad smrtí a to, že smrtí život nekončí.

Lidé nosí do kostela beránky a mazance, které si nechávají posvětit. Přinášejí se také obřadní koláče nebo košíky s masovými pokrmy – například klobásami a jitrnicemi, které už se po skončení půstu mohou jíst. V kostelích hoří paškál (velikonoční svíce), který byl zapálen o Bílé sobotě, respektive o noční vigílii.

Bylo zvykem, že lidé chodili na tyto mše v novém, svátečním oblečení, aby tak přivítali onen nový život, který symbolizuje Kristovo vzkříšení.

Pokud patříte k těm, kdo tyto historické zvyky a tradice rád dodržuje, pak vás určitě potěší, že hospodyňky neměly v tento den uklízet – zametat, prát, mýt nádobí, vyklízet chlévy a tak dále. Protože bylo zvykem se v tento den bavit, pořádaly se různé taneční zábavy, zpívalo se a hodovalo, dívky barvily vejíčka, a to už od východu slunce. Zvykem také bylo

své blízké obdarovat něčím novým, lidé se hodně navštěvovali. V některých krajích se jezdily Velikonoční jízdy na koních, aby se požehnala pole. Dodnes se někde ještě jízdy dochovávají. Jedli se především posvěcené mazance a beránčí, ale také skopové či telecí maso, velikonoční nádivky, klobásky či dušená šunka.

V tento den nebyli lidé uchráněni ani pověr. V souvislosti s posvěcenými mazanci se říkalo, že „dáte-li kus mazance, dostanete mládence“. Děvčata proto věnovala kus mazance chlapcům, kteří se jim líbili. Každý mazanec by na sobě měl mít správně křížek. Mazance svým tvarem připomínají chléb jakožto dar boží a tak je zvykem „lámání chleba“, jež představuje Kristovo tělo.

5. dubna: Velikonoční pondělí

Následuje po Božím hodu velikonočním, kdy křesťané oslavují Zmrtvýchvstání Páně. Pondělí už pak patří hlavně světským oslavám a částečně navazuje i na předkřesťanskou dobu a její zvyky a tradice spojené s příchodem a oslavou jara. I když se mnoho tradic z předchozího Svatého týdne nedochovalo, velikonoční pondělí stále žije a koleduje se po celé České republice.

Velikonoční pondělí je plné různých zvyků a z celého velikonočního období je jich právě v tento den nejvíce. Některé se dochovaly dodnes, jiné už jsou spíš jen otázkou minulosti. Jednotlivé zvyky se lišily z regionu na region. Jisté však je, že tradice rozdávání vejček a mrskáni pomlázkou je českou a slovenskou raritou, kterou jinde ve světě nenajdete. I proto bychom měli tuto tradici uchovávat i v této kovidové době, alespoň ve svých domácnostech.

Vážení spoluobčané, přeji Vám klidné prožití tohoto nadcházejícího jarního měsíce. Společně se v březnu připravujeme na příchod nejvýznamnějších křesťanských svátků, Velikonoc, kterými jsem si Vás dovolil provést.

V noci 28. března nastává letní čas, tak si nezapomeňte posunout hodiny o hodinu vpřed, ze 2:00 na 3:00.

AKTUÁLNĚ NEJEN K OČKOVÁNÍ

Vážení občané Čeladné, podávám Vám reálnou situaci ohledně vakcinace COVID-19. Vzhledem ke slibům, že 1. 3. 2021 budou praktičtí lékaři provádět očkování indikovaných skupin obyvatelstva, bych rád věci uvedl na pravou míru.

1. Mezi praktické lékaře v Moravskoslezském kraji bylo rozvezeno 4100 dávek vakcíny, toto očkování dostalo 41 praktických lékařů, dle výběru krajského a okresních předsedů. Bohužel, zde jsme nebyli mezi vybranými.

2. Tyto vakcíny držel celou dobu pod pokličkou hejtmán Moravskoslezského kraje, který mimochodem byl očkován, i když nespadá ani do jedné z kategorií.

3. Další vakcíny jsou v nedohlednu. Mimo jiné nikdo nic neví.

4. Nefunkční registrační systém, který je neskutečně složitý a má zdoluhavý proces zadání. V ordinaci jsme museli přijmout další administrativní sílu.

5. V naší ordinaci opravdu vakcíny nejsou a nejsme schopni očkování provádět (bez vakcíny to jde těžko). Naše paní doktorka se sestřičkou dochází očkovat do očkovacího centra ve Frýdku-Místku v době svého volna.

6. Pokud budete kontaktovat ordinaci a nedovoláte se, není to tím, že by doktorka se sestřičkou hráli v denní místnosti karty, ale starají se o pacienty, případně vysvětlují informace ohledně očkování. Zkuste to klidně s časovým odstupem znovu. Pro informace ohledně očkování prosím volejte krajského koordinátora pana Ing. Pavla Rydrycha (595 622 412), případně hlavního koordinátora očkování v ČR Ing. Andreje Babiše (257 171 111).

7. V ordinaci také probíhá normální provoz a opravdu existují i jiné nemoci než COVID-19. Někteří potřebují řidičský nebo zbrojní průkaz, vyplnit potvrzení pro pojišťovnu apod. Tyto činnosti vykonáváme mezi řešením všech aktuálních problémů.

8. Samozřejmě pokud to situace dovolí, budeme mezi prvními, kdo bude očkovat (pokud budeme vybráni a dodají nám vakcíny). Aktuální informace o očkování budou vyvěšeny na vstupních dveřích obecního úřadu, případně na webu www.obvodakzceladne.cz. Indikované pacienty budeme telefonicky kontaktovat z ordinace.

9. Díky tomu jsou naši zaměstnanci vystaveni obrovskému tlaku. Prosím Vás, když s nimi budete volat, mluvit, snažte se pochopit jejich aktuální situaci a buďte jim nápomocní. Oni se také snaží vyřešit co nejrychleji Váš požadavek.

10. Prosím všechny o dodržování pravidel, i když nesmyslných. Ale i tak je to momentálně nejlepší řešení.

Michal Belanec

Majitel společnosti Obvodák z Čeladné

ZASTUPITELSTVO

Ve čtvrtek 1. dubna 2021 se bude konat veřejné zasedání zastupitelstva obce, jako obvykle od 16:00 hod. ve školní jídelně Základní školy Čeladná. Pravidla zastupitelstva budou upravena podle aktuálně platných hygienických opatření.

Věra Golová, místostarostka

MŮJ MANŽEL

Chtěla bych něco napsat o svém muži, se kterým jsme vloni v dubnu oslavili 50 let společného života.

Byl veselý, společenský, zodpovědný, kamarád a taky dobrý soused. Otec dvou synů. Na Čeladnou jsme se nastěhovali před 20 lety. Opravil dům vevnitř, vybudoval krásnou zahradu. Měl rád stromy, květiny, jeho velkým koníčkem byly kaktusy a hlavně sukulenty. Udělal 4 výstavy v tělocvičně na Čeladné. Dělal nábytek domů i kamarádům. Nic neodkládal a do všeho se pustil hned. I když byl nemocný, nikdy neměl špatnou náladu.

Jednou jsme seděli v Prosperu, dvě Irenky a my. Domluvili jsme se, že uděláme tanečky. Objednal se muzikant, vytiskl plakáty a vznikla zábava. Pojďte poslední pátek v měsíci z bytu ven, celých 8 let tance a smíchu. Začali jsme vždy předtančením a pak se to rozjelo. Bylo i několik silvestrů. Tam také vznikla naše velká parta lidí. Když skončili tanečky, scházeli jsme se s kamarády na pivo, zahradách a také kde hrála kapela a tančilo se. Naposledy jsme se sešli v dobré náladě v prosinci v Prosperu.

Takový byl můj manžel. Navždy odešel 22. 1. 2021.

Děkuji Ti, Jirko, že jsi byl.

Manželka Jana Filipcová a synové

Harmonogram sběru nebezpečného a velkoobjemového odpadu v Čeladné

TERMÍN:

Duben 17. 4. 2021
Říjen 9. 10. 2021

MÍSTO:

restaurace Kněhyně
8:00 – 8:30
autobusová zastávka u pily
8:40 – 8:55
u bývalé sběrný kovového šrotu
9:05 – 10:05

Žádáme vás o udržování pořádku a odkládání odpadů dle druhů již před příjezdem sběrných aut a uposlechnutí pokynů přítomné obsluhy, která bude dohlížet na správnost třídění odpadů. Základním stanovištěm bude sběrna kovového šrotu, tedy stejné místo jako v minulém roce.

Do černých kontejnerů neukládejte sklo, plast, plechovky, větve, trávu – slouží výhradně na směsný komunální odpad. Dále je přísně zakázáno odkládat odpady vedle kontejnerů – není povinností sběrné služby provádět úklid po nezodpovědných občanech.

Pro upřesnění si dovoluujeme uvést základní charakteristiku jednotlivých druhů odpadu.

Nebezpečný odpad:

mazací a motorové oleje, olejové filtry, tonery, použité obaly od postřiků a jiné chemikálie, zbytky barev, laků a ředitel, autobaterie, prošlé a nepotřebné léky, dále rozbité či rozebrané televizory, monitory, obrazovky, rádia, počítače, lednice, mrazničky, sporáky, pračky.

Velkoobjemový odpad:

skříně, ostatní nábytek, koberce, matrace.

Komplexní elektrozařízení:

lednice, mrazničky, sporáky, pračky, mikrovlnné trouby, fritovací hrnce, varné konvice, vařiče, myčky nádobí, vysavače, žehličky, váhy, zářivky, výbojky, monitory, tiskárny, televizory, rádia, videorekordéry, telefony a ostatní domácí spotřebiče.

SBĚR ODPADU NA ČOV

Také připomínáme občanům možnost využít sběru velkoobjemového odpadu počínaje dubnem každou první sobotu v měsíci na ČOV (Čistírna odpadních vod) – sběr bude na tomto místě fungovat od jara do podzimu v tyto konkrétní dny: 3. 4., 1. 5., 5. 6., 3. 7., 7. 8. a 4. 9. vždy v době od 8:00 do 12:00 hod.

Na ČOV můžete také odevzdávat bioodpad (větve po ořezání stromů, trávu, plevel, slupky z ovoce a zeleniny, jedlé tuky a oleje).

KOVY

Připomínáme, že občané obce mají nadále v tomto roce možnost odevzdávat kovy a jiný železný šrot (např. plechovky) na ČOV, kde je na tento druh odpadu vyhrazený kontejner.

Důležité upozornění: Na čistírně odpadních vod se nebude odebírat žádný stavební materiál.

Kateřina Milatová, za účtárnu obce

Pavol Lukša, starosta obce

Zdravím Vás, pane Sobole

a zdvořile žádám, abyste článek, který níže posílám pod svým jménem za KTO (Klub Tvořivých Občanů), otiskl v našem médiu veřejné služby zvaném Čeladenský zpravodaj. Vraťme společně tomuto médiu funkci, kterou má zastávat, neboť, ač si přiznáme, nebo ne, jsme na jedné lodi. V poslední době se Čeladenský zpravodaj silně zbulvarizoval, na převážné většině stran nenajdeme nic jiného, než barevné fotografie, v barevných oblečcích oděných dětí ze školek, škol a dočteme se o tom, co už uplynulo. Tedy že děti malovaly, měly besídku, udělaly kočičky v keramickém kroužku, atp.. V neposlední řadě jsme informováni, kterak si klub důchodců užil výlet, přednášku, aj. To vše slouží jen a pouze k rozptýlení a odvedení pozornosti občanů od důležitých témat, např. jaká obudná výstavba se v podhorské, kdysi klidné obci Čeladné chystá, zda s tím občané souhlasí, či nikoli, neboť právě občanům takový developerský manýrismus kvalitativně zhoršuje životní prostředí. (Znečištění výfukovými plyny, hlukem, světelným smogem, atp.). O zabetonovávání zemědělsky využitelné půdy, obohacující pouhých pár jedinců na úkor druhých, ani nemluvě. Proč by jinak psala paní Andrea Anderle Adamová v posledním čísle našeho zpravodaje, že za klidem musí

jezdit do jižních čech k rybníku Svobodný, neboť, cituji, „tam je ještě ticho“? A ne tzv. cestovní RUCH, z kterého bohatně úzká skupinka bohatých na úkor ostatních!

Spousta občanů si nepřeje a nemá internet, neboť pochopili, že už dlouho není jen dobrým sluhou, nýbrž špiclem a fízlem. Důležité veškeré informace z úřední desky by se tudíž měly objevit v tomto tištěném médiu veřejné služby. O to zdvořile žádám. Namísto strakatých stránek o uplynulých událostech ve školkách, školách, klubu důchodců. Je fajn, že školky, školy, aj. fungují, nejsou to však informace, které by měly přepřínovat Čeladenský zpravodaj.

Zdvořile žádám o zjednání nápravy a navrácení našemu médiu veřejné služby, placenému z našich peněz, funkci, pro kterou je určen.

S úctou

za KTO (Klub Tvořivých Občanů)

Gina Horylová

Poznámka redakce: Dopis je zveřejněn bez redakčních úprav a korektur. Článek, o kterém paní Horylová v úvodu píše, nezveřejňujeme, neboť je v rozporu se zásadami zpravodaje, které neumožňují prezentaci politických agitek.

BŘEZEN MĚSÍC ČTENÁŘŮ:

Jak jsme ho dosud nezažili

I přes snahy internetu a médií s ním spojenými si tištěná kniha stále drží svojí pozici „lidského přítele a společníka“ - a březen, kromě svátku jara, zůstává i nadále svátkem čtenářů. V tento měsíc se pravidelně konávají různé besedy, knižní veletrhy. Letos je tomu jinak...

Knihovny mají opět od 15. února upravený provoz, kdy je možné půjčování přes výdejní okénko. Jako doposud je možné půjčovat knihy pouze po předchozí domluvě v předem vymezený čas u vstupních dveří do knihovny.

Pojďme se ale podívat, i přes velmi omezený provoz, jak vypadá situace v čeladenské knihovně.

- V březnu knihovny tradičně vyhlašují nejplněnější čtenáře roku (čtenáře s největším počtem výpůjček). Tři „nejlepší čtenáři“ čeladenské knihovny si za rok 2020 vypůjčili 218, 171 a 163 knih. V přepočtu to znamená velmi pěkné a chvályhodné skóre.
- Mezi dětmi patří první tři příčky čtenářům, kteří si za rok 2020 vypůjčili 34, 28 a 26 knih.
- I přes různá omezení provozu v loňském roce jsou tyto počty srovnatelné s jinými roky.
- Rozdíl nastal v celkovém počtu výpůjček, který oproti roku předešlému (11.120 výpůjček) poklesl asi o 1800. V počtu registrovaných čtenářů jsme zaznamenali také mírný pokles.

Nejčtenějšími knihami za uplynulé období jsou knihy české spisovatelky detektivního žánru Michaely Klevisové nebo britského spisovatele Robert Bryndzy. V první desítku si pořád drží místo Alena Mornštajnová se svojí knihou Hana a Tiché roky a spisovatel historických příběhů s detektivní zápletkou Vlastimil Vondruška.

KNIŽNÍ FOND POSÍLIL

Očekávanou novinkou v novém roce na knižním trhu i v naší knihovně byla kniha Karin Lednické Šikmý kostel 2. V prvním díle kniha představuje čtenářům život v hornické kolonii na Karvinsku, druhý díl je vystaven na skutečných událostech, které překvapivě zůstávaly po dlouhá desetiletí skryty ve třinácté komnatě československých dějin.

Další novinkou je román Šarlatán spisovatele a novináře Josefa Klímy. Jde o knižní podobu scénáře Marka Epsteina k filmu režisérky Agnieszky Holland. Je inspirován životním příběhem lidového léčitele Jana Mikoláška.

V knize Gentleman v Moskvě amerického spisovatele Amora Towlese se seznámíme s postavou hraběte Rostova, který s moudrostí, humorem a elegancí vzdoruje každodenní absurditě. Román uchvátil čtenáře po

celém světě, byl přeložen do více než dvaceti jazyků.

Do fondu knihovny přibýly i cestopisné knihy: 151 dní Pacifickou hřebenovkou cestovatelky Lucie Kultrové a nová kniha nejúspěšnějšího českého himalájského horolezce Radka Jaroše Nahoru na horu.

Novinkami v kategorii těch životopisných jsou publikace: Federer vs. Nadal, Milan Baroš, Vesmírní baroni nebo Můj život mezi slzami a smíchem o Jiřině Bohdalové či Vlastní životopis Agathy Christie.

Dokoupili jsme také poslední knihu Roberta Bryndzy Mlha nad Shadow Sands, Bernarda Miniera Údolí, Jo Nesbøa Království a novinky české spisovatelky, dvojnásobné držitelky Ceny Jiřího Marka za nejlepší detektivní knihu roku, Michaely Klevisové.

Z dětské literatury do našeho fondu přibýly knihy Michaely Fišarové ze série o dětech ze 4.B nebo z edice Hledej a objevuj a mnoho dalších.

Jak objednávat knihy:

telefonicky: 558 684 400
e-mailem: ic@celadna.cz

Dana Kosňovská

VÍTE, ŽE...

- Čtení knih, ať už románů, thrillerů, komiksů či povídek, napomáhá k rozšíření slovní zásoby. Nenásilnou a intuitivní formou si zapamatujete nová slova, osvojíte význam cizích slov a naučíte se vnímat lépe stylistiku a gramatiku.
- Díky čtení se nebudete zakoktávat, budete mluvit plynule, srozumitelně, a hlavně se budete mít stále o čem bavit. Knihy jsou studnicí témat k diskusi.
- Vizualizace příběhu je nedílnou součástí čtení. Jen díky knize se můžete jeden večer převtělit do starce a nechat se unášet vlnami na moři, druhý prožívat nezapomenutelný večírek u Gatsbyho a třetí se projíždět s neznámou dívkou ve vlaku. Pokaždé můžete být někým jiným, někde jinde a s někým jiným.
- Četba trénuje mozek, paměť a oči. Zklidňuje srdeční tep a dech a napomáhá odbourávat stres. Začtete-li se do knihy, brzy zjistíte, že jste zapomněli na okolí, na problémy a hlavně na čas.
- Číst se doporučuje především před spánkem. Oproti televizi právě kniha pomůže zklidnit tělo i mysl a příjemně unaví.
- Knihy nás učí být inteligentnějšími. Díky čtení získáváme větší všeobecný přehled.

/zdroj: www.jatodokazu.cz/

Čeladenská knihovna stále bez čtenářů

Čeladenské Beskydské rehabilitační centrum otevřelo nový léčebný dům Dr. Storch II

Úkolem Beskydského rehabilitačního centra je pomáhat pacientům na cestě ke zdraví. Naším jedinečným léčivým zdrojem jsou ruce, dovednosti, znalosti a srdce fyzioterapeutů, lékařů, sester a dalších zaměstnanců BRC. Velmi důležité je také příjemné prostředí, pohodlné ubytování, harmonicky působící společné prostory a moderní pracoviště pro poskytování rehabilitačních procedur. A také okolní beskydská příroda a udržovaný lázeňský park.

Stavbu Léčebného domu Dr. Storch II. jsme zahájili na podzim roku 2018 a úspěšně ukončili v srpnu 2020 přestěhování pacientů z pronajatého léčebného domu Golf. Stavbu realizovala firma Nosta, a. s. z Nového Jičína pod vedením zkušeného stavbyvedoucího Ing. arch. Marcela Kupky.

Léčebný dům nabízí svým klientům komplexní služby a ve čtyřech poschodích celkem padesát lůžek. 26 pokojů je jednolůžkových a 12 pokojů dvoulůžkových, každý má balkon nebo terasu a vlastní sociální zařízení. Šest pokojů je navíc vybaveno speciálním zvedacím zaříze-

ním pro imobilní pacienty. V posledním, čtvrtém patře jsme vybudovali prostorové apartmány s krásným výhledem do lázeňského parku.

„Jsme rádi, že navzdory loňským ztíženým podmínkám se nám podařilo stavbu úspěšně dokončit a věříme, že bude dobře a dlouho sloužit ke spokojenosti našich pacientů,“ řekl ředitel BRC Milan Bajgar.

Průběh stavby jsme zaznamenali ve dvou video dokumentech, které právě dokončujeme. V prvním budou hlavně fotografie, pořízené v průběhu stavby, doplněné

komentářem. Druhé video využije časosběrné záběry z kamery umístěné na střeše sousedního Léčebného domu Dr. Storch I. Již brzy je uvidí naši pacienti ve vysílání naší vnitřní Televize Ondřejka a budou také ke zhlédnutí na YouTube kanále BRC Čeladná.

Blanka Ochmanová

www.brc.cz

Celkový pohled na Léčebný dům Dr. Storch I a Dr. Storch II (vlevo). Přízemní stavba vpravo je budova nové rehabilitace, která slouží pacientům v obou budovách. Všem pacientům slouží také jídelna v přízemí (v popředí), z níž je možné vyjít na terasu s posezením a slunečníky.

Léčebný dům Dr. Storch II spojuje s původní budovou chodba v prvním patře (na snímku je zcela vpravo vidět její část), kterou se pacienti dostanou pohodlně do nové jídelny a na pracoviště procedur

Nová jídelna s výdejnou stravy se nachází v přízemí původní budovy a její součástí je malá kavárna. Příjemné prostředí dotvářejí originální díla od regionálních výtvarníků.

Plně vybavená velká tělocvična v nové budově rehabilitace slouží pro skupinová cvičení i k individuální fyzioterapii

Praktické a pohodlné vybavení jednolůžkového pokoje odpovídá nejvyšším standardům

Pohled do jednoho apartmánu v posledním patře

Jak se holka z Čeladné dostala do Prahy, do seriálu Božena a po 300kilometrové pouti do španělského Santiaga de Compostela

Po každé bouři vysvitne slunce

Lenka Rzepková alias Léňa nebo Lenny, jak jí říkají kamarádi. Tahle holka má triliardu zájmů, a pokud zrovna nějak netvoří (nehraje ve filmu, nemaluje, nepíše nebo netancuje), tak cestuje. O tom všem – a navíc o jejím smělém plánu na vydání knihy – je tento rozhovor. Povídání, které boří hranice běžných životů a všedních dní.

Jak jsem se dozvěděl na internetu, váš příchod na svět nebyl zrovna jednoduchý...

Byl to vlastně můj první krok do neznáma. Narodila jsem se o dva měsíce dříve a vážila 1,40 kilogramu, takový balíček mouky a něco málo k tomu. Moji rodiče s úsměvem říkají, že musím mít vždy něco extra. Ale dorostla jsem, jak vidíte (směje se).

Co následovalo pak?

Moc hezké dětství tady v Beskydech. Beskydy jsou moje celoživotní láska.

Co se vám vybaví, když se řekne Čeladná?

Vybaví se mi dětství a moje DOMA. A když se řekne dětství, vybavím si hodiny strávené v lesích, kde jsem si stavěla domečky pro zvířátka, hraní schovky, oheň a opékání buřtů, několikahodinové koupání v bazéně, hasič, bitvy s mými bráchy a kamarády v kukuřičném poli, spaní pod širákem nebo třeba rodinné procházky do přírody, nedělní oběd s rodinou u jednoho stolu, s ovocným kompotem a vůni bábovky. Taky si vybavím třeba vůni lesních jahod, kterou mám spjatou s létem a příchodem prázdnin.

Z ČELADNÉ DO PRAHY

Přesto jste se jednoho dne rozhodla Čeladnou opustit.

Opustit je silné slovo, neboť Čeladná je moje srdcová záležitost a stále se tady ráda vracím. Studovala jsem gymnázium ve Frýdku-Místku a už ve třetím ročníku jsem začala jezdit na různé castingy do Prahy. Pamatuji si, že když jsme byli ve čtvrtáku se školou na výletě v Praze, představovala jsem si, jaké by to bylo, kdybych tady jednou žila.

Jak došlo k rozhodnutí, že jste se tam opravdu vydala?

Konečné rozhodnutí přišlo jednoho letního dne, když jsem pracovala v kavárně na Čeladné a volali mi ze Seznamu, že by mě rádi pozvali na pohovor. Do Prahy bych ale šla, i kdyby tato práce nevyšla.

Proč?

Přišlo to tak nějak přirozeně ruku v ruce s tím, co mě baví, konkrétně s uměním a herectvím. Vnímala jsem, že pokud se chci dostat k vícero hereckým příležitostem, Praha je ideálním místem. Samozřejmě jsem si to

představovala trochu jako Hurvínek válku, ale na druhou stranu jsem prostě věděla, že to chci zkusit a že se můžu kdykoliv vrátit domů, kdyby to náhodou nevyšlo.

Jak si holka z beskydské vesnice zvykne v Praze?

První dva týdny jsem bydlela u mého staršího bratra a absolvovala jsem ten pohovor v Seznamu. K mému velkému údivu mě vybrali. Prý se nás přihlásilo kolem 400 uchazečů, takže to dodnes nechápu. Té pracovní nabídky jsem si velmi vážila, ale docela rychle jsem přišla na to, že práce v korporátu pro mě není to pravé ořechové. Začátky nebyly úplně jednoduché, ale dalo se to zvládnout. Chvilí jsem pracovala i jako číšnice v jedné lepší restauraci, občas jsem měla brigády jako hosteska.

Vás to ale pořád táhlo k umění. Proč?

Od dětství jsem všude prohlašovala, že budu malíčkou obrazů. K tomu mě asi inspiroval děda, krásně maloval a dělal nádherné sochy. Taky jsem od narození hodně upovídaná a dodnes máme několika-hodinové záznamy z fotáku, kde si hraju na moderátorku. Můj sen stát se herečkou se zrodil někdy ve čtvrté třídě, když jsem viděla film o filmu, jak se natáčeli Snowboardáci. A tenkrát jsem si řekla, že bych tohle chtěla jednou zažít taky. Totálně mě to očarovalo.

JAK SE RODÍ HEREČKA

Takže žádné herecké zkušenosti?

Ty přišly taky. Třeba když přijela Česká televize na hasičskou soutěž na Pstruží, kde jsem byla v družstvu malých hasičů, a udělali se mnou krátký rozhovor. To byl samozřejmě zážitek. Ve čtrnácti jsem začala chodit do dramaťáku, objevila divadlo a už nebylo cesty zpět. V sedmnácti mi pak vyšla nádherná mezinárodní příležitost – hlavní role v Zimní pohádce v rámci Shakespearovských slavností – nejdříve v Ostravě a poté v Gdaňsku. Režíroval ji anglický režisér Philip Parr a dodnes jsem mu za tuhle zkušenost velmi vděčná. Splnil se mi tím velký sen...

A v Praze se to konečně podařilo?

Momentálně studuji na DAMU a jsem v hereckém studiu Švandova divadla. Moje

první větší filmová zkušenost přišla ještě před odchodem do Prahy právě s režisérem Snowboardáků Karlem Janákem v komedii 10 pravidel, jak sbalit holku. Byl to velký casting, takže jsem měla nesku-tečnou radost, když to vyšlo, ale nakonec mě vystříhli... Respektive ve filmu se objevím na pár sekund s Jakubem Prachařem a v titulcích. Tak to občas u filmu chodí, ale kdo může říct, že hrál bývalou milenkou Jakuba Prachaře? (směje se) A teď někdy by měli jít ven Specialisté, ve kterých se taky objevím.

Ted' už ale máte na svém kontě skutečné filmy i divadelní představení. Dokonce jste dostala svou první hlavní roli.

Bylo to ve francouzském hraném dokumentu Angel of Dien Bien Phu, kde ztvárňuji reálnou žijící postavu, navíc takovou osobnost, jako je paní Geneive de Gelard. Geneive byla zdravotní sestrou během francouzské války v Indočíně. Pomohla spoustě lidem, dostala několik vyznamenání. Byla to pocta, ale zároveň obrovská zodpovědnost. Pro mě je to žena s velkým Ž. Hrdinka. Symbol osobnosti, ženskosti, síly a odvahy.

Jak jste se na tak velkou roli chystala?

Snažila jsem se připravit, jak nejlépe jsem mohla – četla jsem si o ní, koukala jsem na dokument, na rozhovory a fotografie. A pak už jsem se tomu odevzdala a důvěřovala své intuici, zkušenosti a pocitu.

Co se vám vybaví, když na natáčení vzpomínáte?

Natáčely se velmi emočně náročné scény – například jsem se procházela po bitevním poli a měla si představit, že vidím mrtvá těla vojáků. Připadala jsem si jako v tranzu, ze kterého mě pak probraly pochvalné ohlasy od pana režiséra a lidí ze štábu.

Silné bylo natáčení scény, ve které jsem se starala o raněné vojáky v nemocnici a jeden, který byl celý zafačovaný jako mumie, začal hrát na harmoniku a já mu pomohla zapálit cigaretu. Nikdy nezapomenu na natáčecí den, který skončil scénou v dešti, kdy na mě "pršel" studený, ledový déšť a já cítila, jak se mé tělo klepe zimou. Nešlo přestat. Když jsem pak přišla na byt, pustila jsem na sebe horkou sprchu a rozplakala se. Vnímala

V hlavní roli francouzského dokumentu *Angel of Dien Bien Phu* ztvárnila legendární zdravotní sestru Geneive de Gelard / Foto: Milena Zeitzug

jsem každou tu kapku, každou tu slzu, pot, jak stéká po mém těle, tu emoci a skutečnost, že se to opravdu dělo. Zeptala jsem se sama sebe: "Vážně tohle chceš?" a vzápětí si v duchu kývla.

Dá se ten film někde vidět?

Kdo má francouzskou televizi, mohl se na něj podívat v neděli 28. února, kdy měl premiéru. Doufám, že se dostane i do Česka.

ANKA V BOŽENĚ

Natáčela jste dokonce i Boženu! Koho jste tam hrála?

Služku Rottových – Anku, která příběhne se zprávou, že má Boženka horečky. Byla to menší rolička, ale jak se říká – není malých rolí, je jen malých herců! (směje se)

Jak na natáčení vzpomínáte?

Za tuhle zkušenost jsem také moc vděčná. Mohla jsem se účastnit krásného projektu, který se myslím si povedl. Velkým zážitkem bylo, když jsem se na place potkala s Aňou Geislerovou, Danou Morávkovou, Janem Budařem, Kryštofem Hádkem a dalšími hereckými osobnostmi.

JAK SE STOPUJE LOŽ

Mezi tím jste hodně cestovala. Kde se ve vás ta vášně pro poznávání cizích krajín vzala?

Začalo to už v patnácti, kdy jsem sebrala odvahu a odjela na hereckou školu. Pak jsem v sedmnácti hrála v divadlo v polském Gdaňsku. A úplně sama jsem odjela na Erasmus do Poroninu (Polsko) a Almudsbury (Anglie). Takže pak jsem se vlastně už bez obav – i když úplně bez obav to nebylo – vydávala i dál, třeba do Portugalska, Thajska, na Srí Lanku nebo Bali.

Čtenáře určitě bude zajímat, že jste se zúčastnila i projektu LowCost Race. To je závod dvojic, které mají za úkol projet po Evropě co nejvíc míst za co nejméně peněz a u toho splnit výzvy, které málokdo překoná za celý život. Proč jste do toho šla?

Byla jsem na sebe zvědavá. Zajímalo mě, jestli zvládnou prožít deset dní bez vědomí toho, kde budu spát, jestli vůbec, jestli budu mít co jíst, jestli budu mít sprchu... Za deset dní jsme projely 14 zemí, splnily nespočet výzev a stopem, loděmi a letadlem překonaly přes 9000 kilometrů. To vše za 0 Kč. Jednou z nejkrásnějších výzev bylo připravit pokrm v Michelinské restauraci. Nám se tento úkol podařilo splnit nakonec ve Finsku. Celá tahle cesta by vydala na jednu přednášku, můžete aspoň zavítat na mé stránky: www.lennyontheroad.cz, kde jsem každý den zapisovala do deníku.

Jedna z výzev byla „stopnout“ si loď?

Jak se vám to povedlo?

Nakonec jsme si „stoply“ loď dvě a u té jedné jsem si připadala vyloženě jako Rose z Titanicu. Měly jsme i svůj pokoj, ta loď měla několik poschodí – jedno, kde hrála živá hudba, druhé, kde byly restaurace, ve třetím byly obchody, ve čtvrtém casina... Byl to zážitek. Abych se vrátila k otázce: Každý den jsme potkaly spoustu lidí, nejen na stopu, a většinou byli nadšení, když slyšeli, jaké všechny výzvy jsme už zvládly, takže nás chtěli nějak podpořit. A na severu jiná možnost než loď občas nebyla.

Zaujalo mě, že někdy cestujete bez zajištěného noclehu, po kterém pátráte až na místě prostřednictvím aplikace, ve které hledáte „volný gauč“.

Je to takzvaný Couchsurfing – platforma pro cestovatele, kdy vy sdílíte své zážitky z cest a hostitel svůj gauč. Většinou si uvaříte nějaké místní jídlo, takže obě kultury mohou ochutnat něco nového a hlavně poznáte tu zemi opravdu zblízka a do hloubky. Díky místním máte často možnost poznat místa, která byste normálně nepoznali, a také příběhy, které Vás často zasáhnou.

NA ŽIVOTNÍ POUŤ

Když už jste procestovala „celý svět“, vypravila jste se na pouť. Kam?

Šla jsem z portugalského Porta do španělského Santiaga de Compostela. Necelých třista kilometrů. Denní průměr jsem měla přes dvacet kilometrů, někdy i víc. Je mi jasné, že hodně lidí se teď usmívá, protože jsou zvyklí na mnohem delší trasy, ale pro mě jako pro holku, která nebyla vůbec zvyklá chodit, to byl opět velký krok do neznáma.

Proč jste se na pouť vydala?

Bylo to v době, kdy jsem se cítila na životní křižovatce. Tak nějak jsem nevěděla, kudy kam. Doslechla jsem se o tom, že lidé chodí pěšky, aby si vyřešili nějaké otázky sami v sobě, a tak jsem za tři dny měla letenku a seděla v letadle do Porta. Jsou lidé, kteří to plánují i několik měsíců, let... Já jsem v tomhle poněkud spontánnější. To je ta má živelná povaha. Prostě jsem cítila, že právě teď je ten čas. Teď anebo třeba taky nikdy. A že když to neudělám, budu si to vyčítat do konce svého života.

Nebála jste se?

Měla jsem strach a velké obavy, ale zároveň jsem cítila, že do toho mám jít. A nelituji. Bylo to jedno z mých nejlepších životních rozhodnutí.

Asi málokdo si umí představit, jak taková pouť probíhá? Kde jste vlastně nocovala? Jak jste se stravovala?

Spala jsem v albergue, což jsou takové malé ubytovny pro poutníky. A jedla jsem většinou ovoce a nějaké musli tyčinky. Jednou nám v jednom albergue uvařil místní dědeček zeleninovou polévku z jeho vypěstované zeleniny, to bylo krásné.

Po bezmála 300 kilometrech v cíli pouti do Santiaga de Compostela / Foto: kolemjdoucí poutník

S Annou Geisterovou ve čtyřdílném filmu České televize Božena

Přišly na vás během pouti i nějaké krize?

Přišly – tři velké a několik menších. Respektive každý den minimálně jedna...

Jak jste je překonala?

Vzpomínám si na sedmý den, kdy mě začala bolet kolena. Byla jsem vyčerpaná psychicky i fyzicky a musela jsem zastavit. Chtěla jsem jít dál, ale nešlo to. Ubrečená jsem seděla na chodníku, bylo mi jedno, jak to vypadá, a prožívala zrovna emočně náročnou situaci. Člověk si totiž hodně věcí uvědomuje, čistí se a vyplouvají na povrch různé věci z hlubin jeho duše. Bolístky a trápení. Alespoň u mě to tak bylo.

No a tak jsem si nakonec po 18 kilometrech ten den uvědomila, že je v pořádku se zastavit a nejít už dál. Ubytovala jsem se v albergue, kde bylo naštěstí poslední volné místo, dala si dlouhou sprchu... Vyprala jsem si prádlo – měla jsem totiž jen dvě trička, každý den jsem to jedno prala – zašla do obcho-

Při autorizaci rozhovoru nám ještě Lenka poslala prosbu o zveřejnění dodatku:

„Mou velkou oporou je rodina, která mě (nejen v těchto dnech, kdy se blíží vydání knihy) podporuje. Jsem jí za to neskutečně vděčná.“

Pro případné zájemce o osobní kontakt dodala e-mailovou adresu: lenkarzepkova1@gmail.com. A pokud chcete Lenku sledovat na Instagramu, najdete ji na účtu lenka_rzepkova.

Na webu pointa.cz najdete knihu podle této fotky na titulní straně.

du a koupila si čokoládu. Sedla jsem si na lavičku a pozorovala místního bezdomovce, který prodával vlastnoručně vyrobené náušnice. Bylo mi v tu chvíli všechno jedno a přesně tohle jsem potřebovala. Zastavit. Pak jsem si od toho pána koupila náušnice a dala mu pár gumových medvídků, zašla do lékárny pro něco na ta kolena a taky na krk, protože jsem měla silný kašel. Vyspala jsem se a další den pokračovala. Rozhodně jsem ale nechtěla jít přes bolest. Snažila jsem se vnímat své tělo a své potřeby. Pouť mě naučila, že po každé bouři většinou vysvitne slunce. Metaforou, ale i opravdově – další den opravdu svítlo.

Co jste na své pouti zažila hezkého?

Silných momentů bylo vážně hodně. Třeba když mi jeden poutník řekl (aniž by znal můj příběh), že nesmím nikdy přestat věřit na lásku. Tak třeba to se mnou hodně zarezonovalo a čas od času si na jeho slova vzpomenu... A hlavně byl člověk rád, když došel ke katedrále. Já totiž do poslední chvíle nevěřila, že to vážně zvládnou. Respektive přála jsem si to, ale připouštěla jsem i možnost, že to třeba vzdám. O to víc mě to samozřejmě potěšilo, ale řekla bych, že tady platí víc, než kdy jindy, že právě ta cesta je cíl.

VELKÝ SEN O KNIZE

Chystáte vydání knihy. Ten nápad vznikl právě na vaší pouti?

Byl to vždycky můj sen, kterému jsem se dlouho bránila. Připadala jsem si příliš

„mladá a nezkušená“ na něco tak velkého, jako je kniha. Ale právě na pouti jsem dostala nápad na příběh.

Jak to na vás přišlo?

Každý den jsem si pečlivě zapisovala do deníku a po návratu jsem ucítila velký příval energie, popud, impuls, prostě potřebu, že tu knihu musím dopsat. Teď anebo nikdy. Občas to bolelo, občas jsem se smála, občas jsem nevěděla, kudy kam a občas jsem přesně věděla. A tak jsem ji vážně dopsala. Po roce a půl. A té knize neskutečně věřím. Cítím, že by mohla hodně lidem pomoci. Cítím, že právě nastal ten čas, ta pravá chvíle, aby má kniha spatřila světlo světa. A udělalo by mi neskutečnou radost, kdybyste měl někdo zájem mě v tomto snu podpořit. Vydat knihu dneska není žádná legrace...

Proč do toho jdete?

Chci ji vydat, protože cítím, že i kdyby pomohla jednomu člověku nebo ho třeba inspirovala, tak splní svůj účel.

Nejste (zatím) žádná hvězda, takže nakladatelé se o knihu asi moc neperou. Jak ji budete financovat?

Chystám kampaň přes web pointa.cz, který pomáhá na svět knihám neznámých autorů. Přes tento web se budu snažit vybrat finanční prostředky, aby se kniha mohla narodit. Podpořit mě může kdokoli. Kampaň začala 3. 3. a bude trvat 30 dní.

Vladislav Sobol

Foto na titulní straně: Lukáš Kladníček

Nikdy nezapomeň

UKÁZKA Z KNIHY

9. KAPITOLA

První slzy a ztracené kalhotky

A tak to šlo den za dnem. Psaní bylo pro Kate i odpočinkem zároveň. Těšila se na to pokaždé, zas a znovu. Druhý den jí přinesl první slzy a ztracené kalhotky.

Mise Santiago: Den 02: 26. 7. 2019

„Milý deníku, včera večer jsem měla trochu krizi, všechno mě bolelo, jedna paní chrápala a já nemohla dlouho usnout. Napadlo mě, že to možná opravdu není pro každého (chvilkové rozpoložení).“

Taky mě něco svédilo a já se bála, že to jsou štěnice, na které mě pár dní před cestou upozorňovali nějakí poutníci na cestovatelském fóru. A štěnice vážně nechceš. A tak jsem si navlékla dlouhé legíny, teplé ponožky a zabalila jsem se do spacáku, i přes to, že teploměr ukazoval vysoké letní teploty. Trochu jsem si vzpomněla na to, když mi bylo patnáct, viděla jsem nějaký horor, a protože jsem největší strašpytel ve vesmíru, když jde o horory, přikryla jsem se peřinou od hlavy až k patě a asi jsem si myslela, že mě peřina od všeho zachrání nebo co. Tak přesně nějak takto jsem si připadala, když jsem celá zpocená ležela na tvrdé palandě, poslouchala chrápání a ptala se sama sebe, proč to dělám.

Ráno jsem se hned kontrolovala a naštěstí zjistila, že je všechno v pořádku. Uff. Taky jsem ale zjistila, že přes noc pršelo a zmoklo mi mé čerstvě vyprané oblečení - ach jo. Takže ho suším na krosně.

Vstávám kolem půl sedmé, sbalím si věci a něco málo po sedmé vyrážíme s Margaret, mou novou kámoškou dál. Na snídani jsem si dala proteinovou tyčinku. Bolí nás každý, každický krok, mrholí a opět je mlha.

Prvních šest kilometrů jde k mému údivu docela dobře. Před obědem míváme obchod, a tak si dám výborné čerstvé ovoce. To mi dodá trochu energie. Mňam. Jsem docela unavená, ale vím, že půjdu dál. Má motivace je oběd. Když tak nad tím přemýšlím, celkově se tady na pouti umocňuje má vášeň a láska k jídlu.“

Vydání knihy můžete podpořit tady:

<http://bit.ly/KupNikdyNezapomen>

nebo si ji vyhledat pod názvem

Nikdy nezapomeň

na www.pointa.cz

Nikdy nezapomeň

Kniha pro všechny, jež zapomněli. Ptáte se na co? Na ty malé děti v nás. Kniha je pro všechny, kteří se někdy báli být sami sebou.

„Čím bys chtěla být, až vyrosteš?“ zeptali se malinké Kate, která už tehdy věděla. Měla sen, že se stane herečkou a malířkou obrazů. Roky přibývaly a její sen ne a ne na dosah. Do toho neúspěšné talentové zkoušky na její vysněnou školu, nevydařené vztahy a na krku dospělost, která jí tak trochu naháněla strach. Kate zmatená a ztracená sama v sobě i v lidech okolo se vydává sama pěšky na svou životní pouť, aby opět našla samu sebe. Koho na této cestě potká a k jakému důležitému poznání dojde, ji doslova obrátí život vzhůru nohama.

Kniha má za cíl podpořit ty hravé děti v nás samotných, tu zvědavost, upřímnost, čistotu, pravdu a Lásku, když už jsme (ne)dospěli. Je to příběh pro všechny ty, co zapomněli. Ale i pro ty, co si to potřebují připomenout.

Ještě že je na co vzpomínat

Klubový zimní spánek pokračuje

O únorovém programu není co psát, protože nebyl, stejně jako všude jinde. A v březnu to podle všeho nebude jinak a nikdo neví, jak to bude dále... Nebudu zde komentovat situaci, všude je toho plno, nicméně pokusme se obrnit trpělivostí a vírou v nějaký happy end.

PÁR ŘÁDKŮ PRO DALŠÍ CHVÁLÝ

V únorovém Zpravodaji se objevilo devět z dlouhé řady aktérů klubových přednášek či besed, nyní si dovoluji chválit i ty další, včetně těch, kteří zde byli pouze jednou, i ti zde zanechali stopu. Takže pamětníci mohou zavzpomínat...

PÁR SLOV ZÁVĚREM

Buďte zdraví a držte se. Jinak není co dodat. Vše o našem klubu od jeho vzniku v r. 2010 najdete na www.senioriceladna.cz.

Petr Bernady

Senior
club
Čeladná

Manželé Věra a Pavel Křížovi (Frenštát, pár let již OV) se v klubu angažovali ve vedení Country Dance (2014), jako žáci v angličtině (do 2019) a spáchali též v období 2010-14 čtyři přednášky (zážitky z Finska a tři fyzioterapeutická témata včetně ukázky masáže).

Nestárnoucí ostravský pěvec Jaroslav Málek vzpomínal po 50 letech (!!) na turné Armádního uměleckého souboru po Číně (2012) a posléze se také prezentoval pěveckým recitálem (2014).

S Michalem Půžou jsme cestovali po Evropě na koloběžce (2010) a posléze ještě i s jeho ženou Zuzanou po Finsku a Norsku (2011, již bez koloběžky).

PhDr. Libor Knězek, CSc. z Frenštátu (na snímku vlevo) přednášel o díle Josefa Kaluse (2011), posléze jsme společně vítali knihu Jaromíra Kaluse (syn Josefa) „U nás doma“ za aktivní přítomnosti autora syna Josefa (na snímku vpravo) s chotí (2012).

Jihočeský bylinkář Karel Štenbaur ve dvou pořadech (2016, 2018) hovořil o čem jiném než o bylinkách a mastičkách, dotazů pak bylo mnoho.

Nefalšovaný mladý Nepálec Karma Sherpa povídal o své rodné zemi spolu se svou přítelkyní Vendulkou Gavorovou. Nakonec nám zazpíval a my jemu také (2018).

Za historikem Petrem Anderle jsme tentokrát nemuseli do BRC, přednáška byla o životě a smrti sv. Jana Nepomuckého (2019).

Setkání se spisovatelkou Zorou Castillo a její pravíci Nadou Zimovou bylo nejen o románu Calaway (dle něj film Můj příběh), ale o spoustě zážitků, spojených s knihami dalšími (2019).

Náš poslední „přednáškový objev“ Olga Szymanská z Frýdku měla v klubu premiéru na téma Vladimír Renčín (2020), další pořady jsou v plánu...

Pro úplnost ještě ostatní „jednopřednáškoví“: Marie Lančová o Tibetu, Jan Kašínský o čápech, J. Al Saheb a L. Vašutová o historii Čeladné, Josef Káňa o Skotsku, Josef Barčák – Pouští a pralesem (vše 2010), manžel. Janoščíkovi o Indii, Růžena Vítková o Maďarsku, K. Pokorná a M. Michálková – Jak to chodí na poště (vše 2011), L. Burešová a M. Vráblík o zdraví a vitalitě (2012), L. Golas a K. Krejčí o důchodové reformě (2012) a Karel Richter s mysliveckým okénkem včetně fanfár na lesní rohy (2014).

ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVNÍŠTĚ

Jak projít dlouhodobým sezením u PC bez šrámů

Bude tomu už skoro rok, co se všichni potýkáme s epidemickou situací, která testuje, co vydržíme. A právě v současné době, kdy jsou mnozí z nás již na pokraji svých duševních i fyzických sil, je toto téma nejakutnější.

Distanční výuka je stále otevřenou otázkou a velmi diskutovaným každodenním tématem. Zásadní je, kdy a jak naše děti dostat opět do školních lavic.

Než tomu tak bude, chtěla bych vám všem doporučit, co všechno lze aplikovat v domácím prostředí, abychom se dočkali příchodu prezenční výuky ve zdraví.

Děti si povětšinou svůj program tvoří samy, a není divu, my dospělí musíme chodit do zaměstnání a pak ještě zajistit chod domácnosti. Z toho vyplývá, že není dodržen denní režim, rutinní návyky, pravidelnosti, které děti obzvláště potřebují. Žáků, kteří dodržují denní harmonogram, je velmi málo.

Nabídnu vám několik činností, technik, které můžete s dětmi v domácím prostředí provozovat. Jedná se o jednoduché aktivity.

PANTOMIMICKÉ TECHNIKY

V pantomimě má člověk vyjádřit situace, vztahy, pocity k lidem, k sobě samotnému pouze pohybem bez slov. Je to velmi originální aktivita, se kterou se můžete více sblížit a nahlédnout do duše vašich ratolestí.

RELAXAČNÍ TECHNIKY

Relaxační metody, které snižují psychickou tensi a napětí svalstva. Tonus svalstva lze vůlí měnit, čehož lze vhodně využít. Kreativitu se meze nekladou, např. mačkání balónků, zatínání pěstí, propínání končetin, prstů. Vnímání různých materiálů se zavazánými očima, určování, o jaký materiál se konkrétně jedná.

KRESBA

Kresba může být osvobozením a uvolněním. Do kresby se promítají vědomé a nevědomé konflikty. Jakmile se problémy promítnou na papír, lze o nich v klidu hovořit, situaci společně rozebrat. Toto jsou důležité momenty pro každého z nás. Vzájemná symbióza a respekt jsou základními stavebními kameny zdravého bytí.

ČINNOSTI PROCVIČUJÍCÍ SMYSLOVÉ VNÍMÁNÍ

Hledání hmatem, při kterém upřednostňujeme vnímání konečků prstů a obratnost. Děti rády noří své ruce do fazolí, rýže a jiných surovin, předmětů a zjišťují, co to je. Do jakékoli nádoby či krabice ukryjeme drobné hračky, předměty a necháme děti, aby se v nádobě dle libosti „hrabaly“ a hrály si a se zavřenými očima a současně hmatem určovaly, jaký to je předmět. Tato technika má velmi uklidňující dopad na dětskou psychiku.

Děti je potřeba vhodně zaměstnat, vysvětlit jim, proč potřebujete pomoc i vy. Na to děti slyší, jsou rády, když zastávají nějakou funkci. Domácí práce jsou vhodnou alternativní fyzickou činností, při které se ventiluje nahromaděné napětí, uvolňují se endorfiny, vyplavuje se hormon štěstí.

Každá činnost, aktivita, metoda ztrácí na efektu, stane-li se pouhou rutinou. Důležitá je výzva „ke správným návykům“ našich dětí i nás samotných. Vzhledem k současnému vývoji je každý pokus o změnu k lepšímu pokusem správným. Naším společným cílem by měla být podpora rozvoje osobnosti, korekce nevhodných, nově vytvořených návyků. Komunikovat s dětmi, být jim vzorem.

Rodiče a žáci, přeji vám hodně zdaru a trpělivosti.

Martina Zemanová
speciální pedagog, vedoucí ŠPP

SLOVO ŘEDITELKY

ZMĚNA K LEPŠÍMU?

V posledních letech pracovala řada odborníků na revizi kurikulárního dokumentu - Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále jen RVP ZV). Důvodem revize byl zastaralý a zásadně překonaný obsah oblasti Informační a komunikační technologie v RVP ZV. Právě v této oblasti nedošlo od vzniku RVP ZV v roce 2004 ke změně, po které informatici dlouho volali. Bodejť by nevolali! Obor ICT se dynamicky rozvíjel (a rozvíjí), byly vyvinuty nové technologie, vznikly sociální sítě, na trh přišly chytré telefony...

Text upraveného RVP ZV s novou informatikou a digitální kompetencí je na světě a je účinný od 1. září 2021. MŠMT dává školám na výběr. Budou-li připraveny, mohou vzdělávat podle revidovaného RVP ZV již od 1. září 2021. Povinně pak musí zahájit vzdělávání podle revidovaného RVP ZV všechny školy nejpozději od 1. září 2023 na I. stupni a od 1. září 2024 na II. stupni. V čem spočívá připravenost školy učit informatiku podle nového RVP ZV?

- Škola by měla cítit potřebu změny ve zdokonalení znalostí a dovedností žáků v oblasti ICT. Po roce, kdy jsme učili převážně distančně, cítíme tuto potřebu jako nesmírně naléhavou.
- Škola by měla být vybavena. Jsme vybaveni naprosto skvěle. Zřizovatel nám trvale roky pomáhal doplňovat a modernizovat výpočetní techniku. V uplynulém roce jsme od něj dostali na výměnu zastaralých PC za nové velkou finanční injekci.
- Škola by měla mít odborníky, kteří navýšený počet hodin informatiky kvalitně odučí. Máme.
- Škola by měla mít technika, který se bude o výpočetní techniku starat. Máme.
- Škola musí podle revidovaného RVP ZV upravit svůj Školní vzdělávací program (dále jen ŠVP). Zatím nemáme. Nejvíce úprav je v oblasti ICT a na nich už pracuje metodika ICT. Další změny jsou malého rozsahu, připravit do srpna novou podobu ŠVP zvládneme.

Je tedy jasné, že naše škola nebude otálet. Od 1. září budeme učit informatiku hodinu týdně ve 3. – 9. ročníku (nyní celkem 3 hodiny týdně, od září 7 hodin týdně). Nárůst hodin a učiva v informatice kompenzuje nový RVP ZV, jednoduše řečeno, mírnou redukcí učiva v některých předmětech.

Čeká nás změna menšího rozsahu s velkým dopadem – tato změna povede k rozvoji digitálních kompetencí žáků i pedagogů. A to je v této době velmi žádoucí.

Jana Satinská

Škola plná pohádkových bytostí

Karneval bývá spojován s tanečními zábavami a lidovými veselnicemi v maskách. Maškarní bály se staly u lidí i dětí velmi oblíbené. Nejznámějším karnevalem ve světě je karneval v Rio de Janeiru. Evropským karnevalům kraluje ten v Benátkách. Před čtyřicetidenním půstem, který provází období Velikonoc, se musí lidé pobavit a potěšit.

Současná situace neumožňuje cestování a tak jsme uspořádali karneval pro děti ve školní družině. Nebylo to snadné, protože i my jsme vázáni bezpečnostními opatřeními, ale nám se to podařilo. Náš karneval měl téma „postavy z televizní obrazovky“. Děti se celý týden těšily a připravovaly si kostýmy. V den „D“ jste tak mohli ve škole potkat princezny, čarodějky, tanečnice, detektivy, lupiče či astronauta, kovboje, lékaře a mnoho dalších.

Slavnostního zahájení se ujala paní ředitelka. Pak děti společně procházely zábav-

ná stanoviště, kde pro ně měly pohádkové postavy připravené úkoly. Kluci a holky mohli navštívit Ledové království a setkat se s Elzou, v nejvyšším patře školy vznikl pohádkový les, ve kterém žila holčička Máša, o patro níže jsme společně navštívili pracovitou Popelku a na závěr si děti vyzkoušely plnění úkolů ze školy čar a kouzel v Bradavicích. Za splnění úkolů kluci a holky získali razítka a za celou vyplněnou kartičku pak nechyběla sladká odměna.

Naše paní kuchařky nám napekly výborné muffiny, takže hladem ani žízní nikdo ne-

trpěl. Po chutné svačince se nám podařilo prostřednictvím internetových sítí spojit s tanečníkem Toníkem Langrem, který měl připravenou jednoduchou taneční choreografii. Takže nechyběl ani veselý tanec.

Čas, který jsme měli vymezený pro karnevalový rej, uplynul jako voda. Největší odměnou pro nás, unavené (ale šťastné) pedagogy v rozličných kostýmech, byla věta malého školáčka, který zcela upřímně prohlásil, že to byl ten nejlepší den v družině, který zažil.

Mar.

Druháci ze ŠD Kofata připraveni ke karnevalovému řádění

Děti ze ŠD Štěnata si návštěvu ve škole čar a kouzel Bradavicích užili

Takhle to slušelo i naší paní druží

Nellinka plní úkol z Ledového království

Anežka si poradila s úkolem u Máši a medvěda

Pomohli jsme Popelce

Prvňáčci si s chutí zatančili s Tondou

Jaro letí, jaro letí,
má zelená křídylka,
rukýnku má vykasanou
a na hlavě motýlka.

Jaro přišlo, jaro je tu,
přeje nám a přeje větu,
aby kvetlo hodně jív
a všechno bylo jako dřív!

Nad zahradou za letu
notuje si z kupletu
libou píseň – čmelák.

Tolik kytetek kolem k máni,
on si vybral kytky Táni
- čtverák!

NETRADIČNÍ VÝTVARKA

Čmeláka od Haničky a keramické slunečnice Táni daly dohromady veršíky paní ředitelky Jany Satinské.

Jako slípky v kurníku

NA STATKU (z vyučovací hodiny předmětu Člověk a jeho svět): „S příchodem večera zavírají hospodáři všechna svoje zvířata do jejich příbytků. Hospodář zamyká maštal, teletník, prasečák..., hospodyně zavírá na petlici kurník, stodolu a šopu. Když je všechno zabezpečeno, mohou se starostliví hospodáři i jejich zvířata v klidu uložit ke spánku. Ale ejhle! V noci zavítal na statek nezvaný host. Škodná! Tentokrát to byla liška. Dalo jí to hodně práce, ale nakonec se do kurníku dostala a napáchala velikou škodu...“

Každý z nás se asi někdy ocitne v situaci, kdy musí jednat v nějakém uzavřeném prostoru s protějškem se špatně nasazenou rouškou nebo úplně bez zakrytí nosu a úst nebo se ocitne mezi lidmi, kteří nedodržují rozestupy a další opatření. Těch nepříjemných situací, kdy se oprávněně cítíme ohroženě, je hodně. Pak si můžeme připadat jako slípky v kurníku – sami zabezpečení, ale s obavou, že si k nám koroliška cestičku najde. Má to snazší než škodná v přírodě a kolem chalup, protože má pomocníky – nedodržovače opatření.

Od prvního uzavření škol kvůli epidemii uplyne 11. března rok. Většinu tohoto roku strávili žáci doma a učili se distančně. Jsou unavení, přejí si návrat do škol a chtějí se cítit bezpečně. Trochu jsem si povídala s páťáky (deseti-jedenáctileté děti) během on-line hodiny a zeptala se na jejich názor.

Dodržují lidi opatření proti šíření koronaviru? Co ty na to?

Tady je pár odpovědí:

- „Hrozně mě štve, že vláda nařizuje opatření, že nemáme chodit do restaurací a hotelů atd., a sami to porušují. Nebo například pan Prymula chce uzavřít celý stát, a šel na fotbal. My nemůžeme jít do školy, na bazény, do kin a na sportovní kroužky? A mrzí mě, že někteří nedodržují opatření. Například nošení roušek nebo nedodržují rozestupy.“
- „Když se na jaře všichni báli, tak nařízení dodržovali. Teď to lidi berou jako normálku a porušují to.“

- „Vadí mi, že někteří lidé nenosí roušky a říkají, že koronavirus je vymyšlený. Vadí mi, že někteří lidé šahají na všechny věci v obchodě. A ještě mi vadí, když si lidé stěžují, že nechodíme do školy nebo do práce. Stěžují si na nošení roušek, udržování odstupů a pravidelné mytí rukou. Bohužel, těchto lidí není málo a měli by si uvědomit, že je koronavirus skutečný a že když nebudou dodržovat pravidla, tak ohrožují ostatní i sebe. Byla bych ráda, kdyby si to uvědomili a neroznášeli nebo neohrožovali ostatní lidi. A navíc je nová mutace, co zabíjí i děti. Ty děti jsou třeba pětileté a mají před sebou dlouhý život. Tak alespoň pro ně dodržujte pravidla!“ Naše děti jsou vnímavé, bystré a rozumné. Svůj názor k položeným otázkám zaslali i rodiče.

- „Naše dcera si myslí, že někteří lidé opatření dodržují a někteří ne, že my je celá rodina dodržujeme. Moc by si přála, aby se všechno vrátilo do starých kolejí a mohla chodit do školy, na bazén, do zoo a do kina. (Taky říkala, že už ji to ani doma nebaví...) A za sebe si myslím, že dětem ten rok doma bude určitě chybět. Pozoruji, že ze začátku je i ta výuka bavila, ale poslední dobou je vidět, že už se nesoustředí a dělají vše jen z povinnosti. Chybí jim kolektiv, akce, které se pořádaly ve škole, výlety, divadla, karneval a ostatní. Moc bychom si přáli, aby už tato nepěkná doba skončila...“

JS

Anežka chodí do druhé třídy a přeje všem starším žákům, aby mohli denně sedět v lavicích a společně se učit s kamarády, tak jako ona

Chystáte se do školky aneb Zápis za dveřmi

Pomalu se blíží čas zápisu, tedy čas přijímání žádostí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání. I pro příští školní rok 2021/2022 budeme nabízet volná místa předškolním dětem. Přednostně těm čeladenským a starším 3 let.

Každoročně zaznamenáváme velký zájem o umístění dětí v naší mateřské škole a opakovaně se stává, že si někteří rodiče uvědomí až po zápisu, že budou pro své dítě školku potřebovat a jsou zklamaní, když jim v průběhu školního roku nemůžeme místo pro dítě poskytnout.

Pokud tedy máte doma dítě předškolního věku, nezapomeňte přijít k zápisu, který bude probíhat ve středu 12. 5. 2021 od 13 do 16 hodin.

Nabízíme vám ještě před zápisem návštěvu MŠ, ukážeme vám prostředí, seznámíme vás s tím, jak pracujeme s dětmi a co vše poskytujeme jako obecní mateřská škola, se školným ve výši 500 Kč měsíčně.

Informace naleznete také na našem webu:

www.celadenskaberuska.cz

Kontaktovat nás můžete:

telefonicky:

777 364 188

e-mailem:

ms@celadenskaberuska.cz

a přijďte se k nám podívat.

Jana Bartošová

Mám takové tušení, že se v lese u mlází tajemný duch prochází

Nemusíte se bát, nemám vidiny ani po Čeladné nebloudí zločinec, to byl jen úryvek z jedné strašidelné písničky. A proč si ve školce zpíváme strašidelné písničky?

Ptali jsme se dětí, co je zajímavé, o čem by si chtěli povídat – a představte si, že je zajímavě strašidla, bubáci a všechno, čeho se bojí. Tak jsme se pustili do tématu o bubákově, protože když něco poznáme, nemusíme se toho bát.

Pod rouškou poznávání strašidel lidských, jako jsou hejkalové, čerti, ježibaby nebo

vodníci, ale také bubáků zvířecích pavoukovitých a duchů, jsme děti přivedli k rozvíjení vzájemné spolupráce a kooperace. To jsou kompetence, které budou potřebovat pro život ve společnosti. A že to byla zábava, se můžete přesvědčit ve fotogalerii.

Jana Bartošová

Vyrobili jsme si třídního bubáka

To není bubák, to je zasněžený Valentínek

Bojí se myška hada nebo had myšky?

Holky vaří lektvar

Honzík na zvukové skřipce namluvil protibubákové zaklínadla

Do hry, který bubák je pod padákem, jsme zapojili i školnici Radku

Kluci hledají bubáky na stromě

Pani Kosňovská z čeladenské knihovny nám půjčila knihy o strašidlech, ze kterých děti vybírají ty nejstrašidelnější

Karnevalové veselí a zábava se skákacím hradem

Leden a únor obvykle bývají měsíce karnevalů, bálů a plesů. Už téměř rok trvající covidová situace však tomuto veselí vystavila pomyslnou stopku. V naší mateřské škole jsme ale děti nechtěli připravit o potěšení z toho, moct se jednou za rok proměnit v krásnou princeznu či prince, roztomilé zvířátko či snad v nebojácnou komiksovou postavu.

Na dětství je pěkné, že děti ještě dokážou naplno snít, prožívat upřímnou realitu – tady a teď. Nač se trápit tím, co bude zítra, za měsíc, za rok... Jelikož jsme nemohli využít velkorysosti prostor tělocvičny, kde se každoročně náš karneval pořádá, a nemohli jsme pozvat ani našeho obligátního pomocníka se zábavou, klauna Hopsalína, museli jsme se zamyslet nad tím, jak karneval pojmout, aby děti bavil a odnesly si z něj pěkné vzpomínky.

KARNEVALOVÝ PLÁN

S dětmi jsme si k tomu vytvořili plán, jak vše zvládnout připravit v prostorách školy. Všichni jsme vyráběli masky, klauny a barevné řetězy na ozdobu, promysleli

j sme své kostýmy i to, jaké se bude podávat občerstvení, jaké aktivity bychom chtěli plnit a jak bychom se chtěli bavit. Den předem jsme společně napekli muffiny a slané šneky z listového těsta, a už se těšili na následující den.

ZAČALO TO FOTOKOUTKEM...

Ten den na děti jako první čekal hned u šatny fotokoutek, kde se vyfotily ve svém kostýmu. Mohly využít i doplňkových rekvizit. Společně pak v kruhu obě třídy představily své masky a po svačině mohla začít ta pravá zábava.

...A VYVRCHOLILLO HRADEM

Namotávání figurek na provázek na dívku,

prohazování papírových klaunů balónky, stavění vysokých věží z kostek, překážková dráha, přehlídka masek, diskotéka s drobnými hrami, jakými bylo podlézání lana či tanec s míčky mezi čely. To vše byly aktivity, kterými se děti bavily během našeho karnevalového veselí. Největším „tahákem“ dne se ale stal skákací hrad, který jsme umístili u botníků dětí u vchodu. Však také děti na naši otázku „Co se ti na karnevalu nejvíce líbilo?“ nejčastěji odpovídaly, že právě skákací hrad. Přestože byl karneval ve školce povedený, věříme, že příští rok ho již budeme moct uspořádat v tělocvičně tak, jak jsme zvyklí. A třeba se nám podaří zajistit ještě větší skákací hrad pro radost všem.

Kateřina Lusková

Na karneval jsme se přestrojili za zvířátka, pohádkové postavy nebo třeba za superhrdiny

Ellinka se na karneval nastrojila do kostýmu pirátky

Lesanka přišla na karneval jako tajemný Pierot

Kubík se nám na přehlídce masek představil jako pirát. Určitě by ochránil všechny kamarády

Kubík jako hrdina z Tlapkové patroly ví, jak namotávat provázek s hračkou na dřívko

Martínek nám jako netopýr předvedl, jak netopýr létá

Natálka s Helenkou staví co nejvyšší věž z kostek

Čeladenská беруška se stala krajským koordinátorem mezinárodního programu Ekoškola v Moravskoslezském a Zlínském kraji

Od roku 2015 jsme zapojeni do mezinárodního vzdělávacího programu Ekoškola, kdy jsme jako jedna z prvních mateřských škol získali titul Ekoškola. Od té doby se nám titul povedlo již dvakrát obhájit, a protože si naši činnosti všimli také v Praze, v organizaci Tereza, která program v ČR zaštiťuje, dostali jsme velmi prestižní nabídku stát se koordinátorem programu Ekoškola v Moravskoslezském a také Zlínském kraji.

Přijali jsme a jako jediné školské zařízení v ČR se tak stali centrem Ekoškol v obou těchto krajích. Čeká nás velmi záslužná a jistě zajímavá práce v podobě starání se o mateřské, základní a střední Ekoškoly v obou krajích, poskytování podpory, konzultací, auditů, seminářů nebo workshopů. Doufáme, že se na nás školy budou rády obracet a my se budeme snažit být jim co nejvíce nápomocni.

Eva Wojnarová

Žabky cestovaly vesmírem

Sice jsme Žabky, ale cestujeme vesmírem. K tomu nám pomáhá sledování obrázků a dokumentů o vesmíru na interaktivní tabuli. Ještě, že ji máme!

Děti také pracují s netradičními materiály. Využívaly barevný a kinetický písek, přírodniny, bramborový škrob, kombinovaly barvy se solí, s klovatinou, nebály se použít kladívka a hřebíky a zatloukat je do dřeva. Výsledek však musel být konkrétní ve tvaru slunce, omotaný vlnou. Je radost pozorovat děti při práci. Nechybí ani zpětná vazba, kdy si děti vyberou smajlíka podle toho, jak se jim práce podařila. Svůj výběr musí také odůvodnit.

Již je poznat, že jsme se přehoupli do 2. pololetí: děti spolu lépe komunikují, spolupracují ve skupinách po 2-4 dětech a upozorňují na dodržování pravidel. Nezažili jsme žádné velké poklesy v docházce a to je dobře, protože to nám dává příležitost budovat kamarádství a hezké vztahy.

BUNKRY I SOPKY

Paní zima nám nadělila sních a zdravý mrazík. Děti stavěly nejen sněhuláky, ale různé tunely, bunkry a dokonce sopečný kráter, naše Beskydy. Někteří pracovití odklízeli lopatami sních na chodníku kolem budovy školky a přistupovali k tomu velmi zodpovědně. Školní zahradu jsme využívali v největší míře.

REJ MASEK

Poslední únorový týden se uskutečnil ve jménu karnevalu. Momentální situace nám nedovoluje zorganizovat velký karneval ve sportovní hale s rodiči a hosty. I tak se děti mohly předvést ve svých kostýmech a převlecích. Měli jsme ve třídě hned několik ochránců zákona, krásné ledové královny Elzy, krále, rytíře i jednorožce, samuraje a další a další. Chtěly jsme, aby si to děti

užily alespoň v prostorách mateřské školy. Vyráběly si masky, skládaly girlandy z krepového papíru, klauni byli na pracovních listech nebo poskládání z hříbků. S chutí si zahrály pohádkové společenské hry – pexeso, Černého Petra, domino aj. Děti se také „vyřádily“ při karnevalových disciplínách: chodily slalomem na chůdách, skákaly v pytli, házely na cíl, nosily kuličku na lžici, foukaly papírovou kuličkou kostkovou drahou, přelévaly vodu a další. V pátek jsme náš veselý týden završili rejem masek, hrami i tancem. Nechybělo ani důležité pohoštění a tombola s dárečky. Snažíme se čas strávený v mateřské škole dětem v této nic nemohoucí době co nejvíce zpříjemnit a myslíme si, že se nám to docela daří. Přesvědčuje nás o tom ten nejkrásnější pohled do radostných a rozzářených dětských očí.

Za třídu Žabička Ivana Chýlková

Děti ze Žabičky si vyrobily vesmírnou galaxii

Z pohádky do pohádky projdem kouzelnými vrátky

V měsíci únoru jsme se zaměřili na pohádky. Děti je milují a byla to pro ně náramná legrace. První pohádka, o které jsme si povídali, byla Šípková Růženka. Vyráběním královských korun pro prince a princezny jsme procvičovali jemnou motoriku, navlékali a počítali korále.

Jako správní princové a princezny jsme si také zatančili tanec na královském bále. Druhá pohádka nás zavedla do hor ke Dvanácti měsíčkům. Děti ochutnávaly jahody a jablíčka pouze chuťovým vnímáním a šlo jim to dobře, všechny to zvládly na jedničku. Procvičili jsme si i hrubou motoriku poskokem kolem ohýnku a vyrobili si krásné kloboučky všech dvanácti měsíčků. S další pohádkou jsme se dostali až k Perníkové chaloupce. Děti si pohádku zahrály, musím říci, že jim to velmi šlo. Třeba z některých budou budoucí divadelní herci. K procvičení jemné motoriky nám posloužily papírové perníčky, které si děti vystříhly a nalepily na perníkovou chaloupku.

DIVADÉLKO SMÍŠEK

Také k nám po dlouhé době docestovalo divadélko Smíšek, které nám zahrálo pohádku O princezně a tetce rýmě. Tetka rýma nakazila bacilkama princeznu a děti musely tetku rýmu z království vyhnat. Vyhnały ji osvědčenou recepturou a to vitamíny. Divadlo bylo velmi zábavné a zároveň poučné. Děti se dozvěděly o přínosu vitamínů pro naše tělo a o tom, jak se správně chovat a dodržovat hygienu. Hlavně byly velmi nadšené z toho, že k nám divadélko docestovalo a my jsme byli šťastní, že si děti v této nelehké době mohly užít jinou formu zábavy.

HALÓ PANE KARNEVALE

Poslední únorový týden jsme věnovali masopustnímu veselí – karnevalu. Vyzdobili

jsem našim dětem šatny i třídy a veselí mohlo začít. Celý týden si děti nosily do mateřské školy své masky. Vyráběli jsme i papírové masky, jitrnice, jelita, tančili veselé tanečky, podporovali sluchovou percepci pomocí písniček. Veselili jsme se. Připravili jsme i bohatý program na závěrečný karnevalový den. Děti se mohly občerstvit ovocem a nápoji. Myslím, že nakonec děti nebyly ochuzeny o klasický karneval, který tradičně probíhá v tělocvičně ZŠ, ale snažily jsme se to dětem vynahradit, co nejvíce to jen šlo. Uvidíme, co nám přinese měsíc březen. Těším se, že to zvládneme ve zdraví a v plném počtu. A snad se nám to také splní.

Za třídu Květinka Aneta Profotová

Děti z Květiny nacvičily a zahrály Šípkovou růženku...

...i pohádku o Perníkové chaloupce

Odměna za krásné pohádky? Návštěva divadélka Smíšek!

Fotoreportáž z karnevalu ve školce „U Krtečka“

Znáte původ místních názvů?

Při zpracování textů, týkajících se historie místa, se mnohokrát dostáváme do situací, v nichž si nevíme rady s místními názvy a pojmy. Někde pomohou archivy či kroniky, jinde lidská paměť nebo dávno zapomenutá vyprávění. V současné době, při zpracovávání textů a příběhů pro knihu **HAJNÍ A HÁJENKY BESKYD**, řešíme často složité otázky, proč a jak má ono místo právě takový název. Nejsme sami, kdo se takto ptá.

Svého času posílali čeladenská kronikáři své dotazy do Podolánek. Proč a jak se co jmenuje. Dostávali například také takovéto odpovědi (sloh a styl neupravujeme):

1/ Přípis ze školy v Podolánkách:

PAJURČANKA

Pozemek, na němž nynější škola (č. 280) a sousední budova stojí, náležel sedláku Pajurkovi z Čeladné, kterýž jej velkostatku arcibiskupskému odprodal. Od něho ono jméno.

UMUČENÝ

Pozemek, sousedící východně a jihovýchodně s Pajurčankou a na němž jsou budovy čísla 236, 274 a 277, sluje „Umučený“. Jméno pochází odtud: Pozemek ten patřil původně čeladenskému sedláku Podolánovi. Ten jej odprodal Herzmanskému, tehdejšímu fojtovi v Čeladné. Za něho býval na pozemku tom salaš. A tu jednoho roku spadlo tolik sněhu nenadále, že bača s celým stádem v kolibě trpěl velký nedostatek – „mučil se“ – protože pro spoustu sněhu nebylo možno mu z Dol. Čeladné něco mu dodat i vůbec pomoci. A skutečně prý málo scházelo, aby byl i se stádem zahynul. Fojt Herzmanský pozemek ten později také velkostatku odprodal.

PODOLANKY

Zmíněnému již Podolánovi patřila též paseka, na níž nyní stojí k. ar. myslivna č. 273 a kde jsou ještě budovy č. 272 a 164 a jenž tento pozemek panství odprodal. Jelikož myslivna stojí na půdě kdysi Podolánově, dostal celý revír též jméno „revír podolanský“, a zmíněná již část, jež od Pajurčanky skoro východně leží „Podolanky“.

MIZERKA

Zrovna proti průčelí nynější školy spatřujeme na stráni uprostřed lesa louku velikou. To je „Mizerka“. Také tam v době velkého sněhu bača jen „mizerně“ prý byl živ.

MEČOVÁ

Kopec jižně od Pajurčanky (čísla domů 139, 190, 347, 340) má prý jméno odtud, že při obdělání pole byl vyorán meč.

STARÁ HUŤ

Prý bývala skoro neveliká vesnice se skelnými hutěmi a zanikla pro zbojnictví.

2/ V září 1933 podal starosta Čeladné Okresnímu úřadu v Místku pro Statistický lexikon následující informace o místních názvech:

V úvodu se píše: Veškeré užívané názvy uvedené v připojeném seznamu leží v osamocených polohách mezi arcibiskupskými lesy, vzdálené od středu obce 6 až 8 km. Název „**Jáma**“ vznikl od nepaměti. Název „**Kociánka**“ vznikl od toho, že v tomto místě bydlela rodina Kociánů. Název „**Raztoky**“ vznikl z toho důvodu, že na místě tom sráží se více lesních potoků. Název „**Plucnarka**“ vznikl od nepaměti. Název „**Kuručena**“ vznikl od jména rodinného, jelikož tam bydleli a bydlí Kurečci. Název „**Umučený**“ v seznamu poznámce uvedený, existuje sám od sebe a vznikl, pokud se dalo zjistit, z toho důvodu, že od panství hukvaldského byl tam honěn mladý dobytek na pastvu, který v jednom roce následkem toho, že se dostavila předčasně zima a napadlo mnoho sněhu, tam uhynul. Název „**Zahradky**“ vznikl od nepaměti. Název „**Hamry**“ pochází od toho, že od arcibiskupství postaveny byly tam dva hamry a slévárna, které jsou již zbořeny a obytné domy v okolí zůstávají. Místo to však leží u středu obce, ne v Podolánkách. Název „**Samorostlé**“ vznikl z toho důvodu, že ačkoli tam stromy sázeny nebyly, narostl tam les sám od sebe, a leží v blízkosti samot nahoře uvedených. Seznam se připojuje. Podepsán starosta obce.

3/ V současné době jsme pátrali po původu názvu KAVALČANKY

Ten nám objasnil náš spolupracovník Ing. Libor Konvičný, občan Čeladné a ředitel odboru Biskupské lesy Biskupství ostravsko-opavského v Ostravě. Kavalčanky se původně jmenovaly Tkáčovice. Zde v oblasti dnešní myslivny vlastnil asi jeden hektar pozemků majitel Tkáč. Název Tkáčovice se používal ještě počátkem minulého století. Sedlák Tkáč se údajně před znárodněním dozvěděl, že budou znárodněny i takové pozemky jako má on, a tak je spekulativně ještě před znárodněním prodal arcibiskupství. Jenže ouha, znárodněno bylo všechno a všem. Později se objevili zájemci o koupi drobných pozemků od státu v této oblasti. Kousek pozemku se nářečně řekne „kavalek“. A od toho vznikl název „Kavalčanky“.

Výše uvedená vysvětlení názvu místních částí nemusí být zcela přesná. Možná, že budou mít čtenáři (a pamětníci) jiný náhled, či jiná vysvětlení, i pokud se týká dalších pomístních názvů. Budeme rádi za Vaše případné příspěvky.

Petr Anderle

Zlaté časy rekreačního střediska ŽDB na Podolánkách si mnozí pamatují. Petr Anderle pátral v ještě dávnější historii Podolánek a Čeladné.

Portáši – starobylá stráž našeho kraje

V roce 1638 nařídil císař Ferdinand III. zemskému hejtmanovi hraběti Salmovi, aby nechal odvést sto mužů do ochranného sboru „Věrných Valachů“. Přitom ho důrazně nabádal, aby při formování sboru dával pozor a rozeznával Valachy věrné a spolehlivé od nespolehlivých.

ZLOČINCE MOHLI I ZABÍT

Hlavní povinností portášů bylo potírání zločinnosti a zločinů. Když ustalo loupežnictví, věnovali se portáši všeobecnému policejnímu dohledu, v pozdější době vodili zločince a doprovázeli oddíly vojáků, kteří maširovali do války. Zločince, který se vzpouzel, mohli i zabít. Za to portáš odpovídal jen svým nadřízeným, ne soudu.

LAJTNANT A FALDBÁB

Od začátku spadalo rozhodování ve věcech portášů císaři. Když se situace v zemi uklidnila, byl sbor rozpuštěn, ale jakmile se zločinnost zvedla nebo hrozily vpády, byl znovu zřizován. Císař se sboru nakonec zbavil s odkazem, že je to orgán spíše zemský než císařský. Moravský zemský sněm potom svolával nebo rozpouštěl sbor portášů podle uvážení až do roku 1717, kdy bylo rozhodnuto, že portáši budou fungovat jako stálý bezpečnostní sbor a bude mít stálou vnitřní organizaci. Sbor byl rozdělen na desátnictva podél velké části moravsko-slovenské hranice. Nejvyšším představitelem sboru byl lajtnant neboli poručík, pod kterého ještě spadl feldbáb neboli šikovatel.

Sídla desátnictev se měnila, nejstabilnější však bylo na Čeladné, dále například ve Valašské Bystřici, na Hutisku nebo ve Velkých Karlovicích. Z blízkého okolí jsou

Portáši opět ožili, i když už nemají taková privilegia jako za císaře pána

ve spisech uvedeni portáši, kteří pocházeli z Čeladné, Kunčic, Tiché, Frenštátu, Lichnova, Kozlovic, Metylovic, Palkovic a Hukvald.

ZRUŠENÍ PŘED 190 LETY

Zajímavá byla výzbroj portášů. Nosili krátkou ručnici, obušek čili valašku, někteří krátké šavle, přes rameno sajdák na chleba a provazy na svazování zločinců. Dále měli polní flašku (čutoru) a nosili také toulec

na prach a olovo. Oblékali se do obyčejného místního kroje, aby splývali s ostatními. Odznaky své hodnosti nenosili, protože se navzájem znali. Roku 1830 pak byli portáši zrušeni, protože už stáli zemskou kasu hodně peněz.

A OBNOVENÍ V ROCE 2003

Čas novodobých portášů nastal až v roce 2002, kdy se skupina chlapů z Valašska domluvila na tom, že by bylo pěkné znovuobnovit portášskou tradici a připomenout lidem místní bohatou historii. Tak byl roku 2003 znovu ustaven Valašský sbor portášský, který má hlavní sídlo ve Valašské Bystřici spolu se stejnojmenným desátnictvem. Dále funguje desátnictvo čeladenské a rusavské. Sbor čítá nyní okolo 45 členů.

CHCETE SE STÁT PORTÁŠEM?

Nynějším posláním valašského sboru portášského je zachovávání tradic, můžete nás tak potkat na horských pěšinách a různých kulturních či folklórních akcích. Pokud jsou mezi vámi takoví, kterým se toto období historie zdejšího kraje líbí, budeme rádi, pokud se k nám přidáte. Více o historii i současnosti portášů najdete na našem webu. Kontaktovat nás můžete na e-mailové adrese: portasi.celadna@email.cz

Lukáš Kollárik

Portáši se oblékali do obyčejného místního kroje, aby nebyli nápadní

WWW.PORTASI.CZ

Nesmrtelná hajného dcera, královna lašské hudby a tance

Dodnes se vedou různé „učené disputace“ o tom, zda existuje vedle uznávaného Valašska i Laško. Ano – existuje navzdory všem prognózám. Jeho výrazným představitelem je především hudební skladatel Leoš Janáček, hukvaldský rodák. A nejen on – kraj lašské kultury, prózy i poezie reprezentuje i akademický malíř Jan Václav Sládek (1909–1992), další hukvaldský rodák.

Abychom se příliš neodchýlili od tématu této knihy. Sládkův tatínek Jan a jeho kmotr, otcův bratr Vincenc, byli legendární hukvaldští hajní. Ke „Sládečkům“, jak psával Leoš Janáček, se tento básník Laška mnohokrát uchýlval při svých návštěvách Hukvald. Hajný Jan Sládek vodil posléze Janáčka do kazničovského revíru, aby si mohl zapsat „liščí řeč“. Janáčková dcera Olga si oblíbila děti hajného Jana Sládka Lidku a Vincu. A v hospodě „U Harabiša“ Janáček poslouchal a zapisoval si lašské písně v podání Žofie Havlové z Kozlovic, dcery hajného Havla.

V roce 1954 vyšla v Československém spisovateli útlá knížečka pod názvem „Hukvaldské studánky“. Jako autor je uveden Leoš Janáček, protože obsah knížečky je sestaven z jeho fejetonů, otiskovaných po desetiletí v brněnských Lidových novinách. Knížka připomínala stoleté výročí jeho narození (3. 7. 1854). Přečtěte si tedy dva úryvky ze skladatelových dobových textů.

U HARABIŠA

„Údolí v obou koncích zúžené, jen co pro-

téká Ondřejnica a vedle ní, co probíhá silnice. Levý bok: poslední svah Kazničova; pravý bok: sestupuje tu kterási pata Babí hůry. U rovného políčka přikrčuje se k zemi hospoda „U Harabiša“. Na svahu Babí hůry dvě -tři chaty; k Měrkovicům mlýn...V jizbě namačkáno děvuch, „pacholků“, bab s děckami na rukou. Sběhli se z Měrkovic, Kozlovic za kunčickými hudci. Tělo na těle. Vášně tance. Vzduch byl dusivý a mokrý výpary... Ustrnulý zrak básníkův, P. Vlad. Šťastného, a můj dychtivý sledoval var lašských tanců. Konce jsme se nedočkali. Bledý již měsíc svítil nám na cestu, na Ukvaly. Pro děvuchy a „pacholky“ přišli si hospodáři. To je již dávno. To bylo roku 1881. Hospody „U Harabiša“ již není...”

MOJE LAŠSKO

„Pod ukvaldským zámekem, v údolíčku, že bys kamenem ho přehodil, byla hospůdka

Hospůdka „U Harabišů“ dnes

„U Harabišů“. Okna jak z ohně sálavého do tmy vsazena. Uvnitř jizby krájej dým a výpary. Žofka Harabišova jde z ruky do ruky. Tanečnica. Čtyřicet pět let minulo. Jsem nakloněn nad tiskovou korekturou Lašských tanců. V notách, v taktech sedí mi jizba napěchovaného lidu, zpocených, zčervenalých tváří... Proč do světa má jít partitura těch Lašských tanců? Po tolika letech? Toho je příčina široká základna lidového umění... Jak krásný, lid tichý, nářečí měkké, jak by máslo krájel. František Bartoš pravil: Nemít český národ již spisovné řeči, laštinu

Hajný Jan Sládek vodil Leoše Janáčka po nejrůznějších místech „Hukvaldské obory“, kde mohl Janáček zachytit „nářek lišky, které sebrali mláďata“. Nakonec se to povedlo, ačkoli záznam Janáček mnohokrát upravoval... Nejvíce liščích doupat bylo v revíru Kazničov. Na svazích kopce Kazničov (601 m n. m.) se prakticky rozkládá hukvaldská obora, jedna z nejstarších obor v zemi. Lesy zde mají charakter bučiny staré až 240 let. V dutinách starých stromů pokojně sídlí holubi, lejsci či strakapoudi. Hajný Sládek měl rovněž na starosti krmení zvěře v oboře. Jeho bratr Vincenc pečoval zase o rozsáhlá včelstva.

bych na ni povýšil! Na paměť té letní noci, klenby hvězdnaté nad ní, bublání Ondřejnice podobné třepotu milostnému, na paměť Vám, kteří jste byli svědky té teplé noci, a již věčně drímete – na chválu rodného kraje, mojego Lašska, půjde partitura mlhavých notiček, plna laškovných nápěvků, švitořivých i zamyšlených, do světa. Ať roz-sévá veselí a kouzlí na tvářích úsměv...

V prvním textu se Janáček spletl, pokud jde o datum 1881. Začínal zde v roce 1885. Jinak ovšem lepšího popsaní rodného kraje z jeho pera si pravděpodobně přát nemůžeme. Dokonale to vystihl autor závěrečné vydavatelské poznámky Hukvaldských studánek, spisovatel Josef Strnadel (1912–1986), syn pasekáře a dřevorubce z nedalekých Trojanovic. Ten mimo jiné o Janáčkově napsal:

Na Hukvaldech čerpal neplodnější inspiraci ke svému dílu. Tam se rodily vždycky nové myšlenky, tam komponoval Lišku Bystroušku, Její pastorkyni, symfonii Dunaj, dokončil operu Z mrtvého domu... Hukvaldy měly vliv na obrat v jeho uměleckém názoru. Zde si vytvořil individuální poměr k životu a světu, když se byl vymanil ze zajetí estetického formalismu... Písmák starosta Smolík byl jedním ze staříčků, kteří mu zpívali staré lašské písně... V hukvaldské hospodě v údolí Ondřejnice, „U Harabiša“, přihlížel Janáček poprvé krajovým lidovým tancům valašsko lašským...

JAK SE JANÁČEK POTKAL S ŽOFKOU

A tak se nakonec musel Janáček potkat s prvorozenou dcerou hajného Havla, Žofkou Havlovou (v jednom fejetonu ji nazývá „Harabišovou“). Patřil k ní tanec, zpěv a nerozlučná heligonka. Stala se Janáčkovou inspirací. „Mám v Brně varhanní školu, kdybyste chtěla, zajistil bych Vám přijetí...“ navrhl jí jednou Janáček.

Ale Žofka byla zamilovaná do Benedikta Brázdy, sedláře z Hukvald. Její o šest let mladší bratr Jan Havel (*17. 1. 1860) se stal také hajným, jak bylo v rodině zvykem. Postavil pro svou rodinu na paloučku blízko Rybského potoka nový dům a na jeho půdě si Žofka musela schovat milovanou heligonku. Občas si na ni přišla zahrát. Z Brázdy, kterého si vzala v roce 1890, se vyklubal necitelný pijan, který jí udělal osm dětí (přežilo jich pět) a zakázal jí harmoniku, tanec i zpěv.

Bohužel, jediný kdo jí v jejím neštěstí rozuměl, byl její synovec Karlík, nejmladší syn hajného Jana Havla. Narodil se v roce 1905 jako hluchoněmý. Občas za Žofkou přijde

Leoš Janáček v době prvního seznamování s lašskou kulturou

a přinese i harmoniku. Nakonec zůstane čtyřletý chlapec sám. Byl jediný, kdo jí zcela rozuměl a miloval ji. Na podzim 1909 je utrápená, pětadvacetiletá teta Žofie pochována na hřbitově v Rychalticích.

Karlík se nakonec oženil. Jeho syn Karel Havel (*1936) sepsal v srpnu 2006 krátkou vzpomínku na svého tatínka a jeho nešťastnou tetu Žofii. S tím, aby si všichni příbuzní zapamatovali původ své rodiny. Kopii této zprávy nám poskytl pan Dalibor Havel z Čeladné. Leoš Janáček Žofii přežil o devatenáct let. Zemřel na podzim v roce 1928.

**A Žofka
se už nebrání**

**Daleko už je
od studánky
v které
se prvně umyla**

**Už obrátila
všechny stránky**

Jak žila?

**(Ze skladby
Báseň pro soprán)**

OSUD ŽOFIE NEZAPADL

Na podzim roku 1946 se v Ostravě narodil publicista, učitel a básník Karel Vůjtek. V roce 1983 napsal lyricko-epickou skladbu „Báseň pro soprán“, inspirovanou neradostným osudem Žofie Havlové (1854–1909), dcerou hukvaldského hajného, která byla v mnohém Janáčkovou inspirací. Text dostal nejprve podobu divadelní (Divadlo hudby Ostrava, 1984), posléze televizní (Ostrava) i rozhlasovou (1997). V roce 1987 byla zhudebněna skladatelem a hudebním pedagogem Milanem Báchorkem (*1939)

Z vystoupení souboru Ondřejnica... „Žofka“ uprostřed

pod dlouhým názvem „Hukvaldská poema pro soprán, tenor, baryton, dětský a ženský sbor a orchestr“. Jak píše ve své obsáhlé studii „Hukvaldská poema Milana Báchorka“ Karel Steinmetz, Báchorkovi se podařilo velice působivě tlumočit humanistické poselství obsahující celé Vůjtkovo dílo.

VZPOMÍNKY OŽIVILA ONDŘEJNICA

V roce 1977 byl ve Staré Vsi nad Ondřejnicí založen dnes více než stočlenný lašský soubor písní a tanců Ondřejnica. Koncem listopadu 2008 uvedl soubor na přehlídce v Novém Bydžově pásma Žofka. Hlavní osou choreografie tohoto pásma se stala Vůjtkova „Báseň pro soprán“. Ještě chcete prosím namítnout, že v titulku onen termín „Nesmrtelná hajného dcera, královna lašské hudby a tance“, je nepravdivý?

Petr Anderle

Historie lašských Hukvald je složitá a spleť, jako kořeny zdejších stromů... avšak celkově drsná, z většiny plná krásných a ušlechtilých lidí

NEPŘEHLÉDNĚTE

V prosinci 2021 vyjde nová (beskydská) kniha pod názvem **HAJNÍ A HÁJENKY BESKYD**. Čeladenský zpravodaj bude exkluzivně (jako jediné periodikum) otiskovat úryvky z připravované knihy autorů Petra Anderle a Oldřicha Boháče. Součástí tvůrčího týmu zpracovatelů jsou mnozí pamětníci (Pavla Zemaníková, Libor Konvičný, Vladimír Šigut, Libor Vávra, Pavel Vykrent a další). Protože nevíme, jaká bude situace na konci roku (rádi bychom knihu se čtenáři pokřtili), **nabízíme zájemcům, aby si knihu objednali již nyní**. Vyjde opět ve formátu A4, v pevných deskách, na křídě a s barevnými snímky. Za obvyklou cenu 490 korun. Budeme ji posílat i poštou. Objednávejte na adrese ondrejnikrozhledna@seznam.cz či na čísle telefonu 724 100 646. Nebo na poštovní adrese Okrašlovací spolek Rozhledna, Čeladná 42, 739 12. I tady platí, kdo dřív přijde...

ZNAMENITÍ LÉKAŘI V ČESKÝCH ZEMÍCH (6)

„Někdy se na ně zapomíná a někdy na ně zapomenat nelze, protože již zapomenuti jsou a nejsou ani vzpomínáni. A přitom naše země má ve své historii mnoho osobností, patřících mezi znamenité představitele vědy lékařské. Lékaři patřili i v minulosti k všestranně vzdělaným lidem, kteří nezdárcem vynikli v mnoha jiných oborech. Byli spisovatelé, hudebníci, cestovatelé, archeologové, botanici či dokonce i úspěšnými profesionálními vojáky. Většinou vynikli také proto, že byli nejen odvažní, ale i zdravě sebevědomí.“

Těmito úvodními slovy začínalo každou středu, počínaje 27. zářím 2017, mé krátké vyprávění o některém ze „znamenitych lékařů v českých zemích“, rekrutujících se většinou z 16. – 20. století. Seriál skončil ve středu 22. ledna 2020 a čtenáři se dočkali celkem sto jeden a dvacet příběhů v internetovém deníku „Neviditelný pes“ Lidových novin. Samozřejmě, že zde byl perspektivní záměr vydat ony příběhy jako knihu. Paradoxně vše uspěl koronavirus. Lékaři, sestry a další zdravotníci se postupem času stali předmětem všeobecné úcty a upřímného obdivu. A současně potřebují více než kdy jindy naši podporu, bez ohledu na rozdílné názory společnosti, týkající se probíhající pandemie.

A tak nás napadlo vydat tuto knihu ještě před loňskými svátky vánočními a neprodávat ji. Rozdávat. Na znamení úcty k těm, kteří stojí v čele současného boje s litém nepřítelem a vpravdě nasazují své životy. Jenže z čeho tisk zaplatit? Vyhlásili jsme sbírku. První přišel náš tiskař: „Udělám vstřícnou cenu tisku“. A posléze jsme vydali výzvu, která oslovila více než třicet konkrétních osob a dvě obce. Jsou jimi obec Čeladná a obec Úsilné (Voselno) z jižních Čech. Jména dárců, kteří s tím souhlasili, budou zveřejněna v tiráži knihy. Díky nim nebude kniha prodávána v knihkupectvích, leč bude rozdána všude tam, kde padne na úrodnou půdu.

Kniha vyšla jak jsme plánovali v nákladu 2 000 ks, v atypickém formátu A5, ve velmi vkusné grafické úpravě, která je také darem. Stále je o ni značný zájem, nejen v medicínských kruzích. A přispívat se dá i nadále na účet číslo

186 745 03 59/0800

(variabilní symbol datum odeslání bez interpunkce), neboť značné náklady si vyžádá také poštovné.

Na znamení úcty k dárcům, z nichž mnozí jsou z Čeladné a z okolí, přetiskneme v několika pokračováních v Čeladenském zpravodaji vybrané lékařské příběhy, jejichž nositelé jsou buď z Beskyd, nebo z našeho blízkého moravského kraje, či dokonce z Čeladné.

(Seriál o českých lékařích ve zpravodaji nahradil příběhy z historie Beskyd).

Petr Anderle

0 doktorovi Josefu Vincenci Melionovi aneb Proč vyhlásit Den vzdělanosti nic neřeší

Josef Vincenc Melion vystudoval na pražské medicíně (Dr. Med. 1840, Dr. Chir. 1841) a již v říjnu 1840 přijal místo praktického lékaře v Bruntále (Freudenthal). V těch dobách se nejen lékaři, ale také příslušníci šlechtických rodů, snažili vytvářet podmínky pro zlepšování zdravotního stavu obyvatel.

Tak například již v roce 1809 zřídil v Brně Karl Ernst Rincolini (1786 – 1867) první bezplatný soukromý ústav pro nemocné chudé děti známý to Privat-Kinderkrankenarmenanstalt v Orlí ulici.

Později byla na popud několika šlechtických rodů, shodou okolností také v Brně, založena Dětská nemocnice sv. Cyrila a Metoděje na Hřbitovní ulici č. 60 (dnes Kounicova). Tato nemocnice fungovala jako bezplatná ambulantní i ústavní pomoc dětem nemajetných rodičů bez rozdílu národnosti a významní v letech 1846–1898. A také se stávalo, že si nemocnice budovali sami občané, což nám dnes může připadat poněkud divné.

PIONÝR JESENICKÉHO LÁZEŇSTVÍ

Doktor Melion měl mimo medicíny ještě

Ve sbírkách Moravské galerie v Brně se nachází i tento krásný obraz nazvaný „Pohled nad Brno s mostem přes Svratku“. Jako autor je uveden Mořic Vilém Trapp (1825–1895). Se jménem tohoto muže je spojeno především známé brněnské Františkovo muzeum (dnes Moravské zemské muzeum), jehož byl od roku 1865 kustodem. Vilém Trapp byl i konzervátorem památkové péče a jako první pořídil dokumentaci maleb tzv. přemyslovského cyklu v rotundě svaté Kateřiny ve Znojme. Rodák z Vodňan se těšil velké autoritě i daleko za hranicemi monarchie, byl uznávaným spisovatelem, archeologem, historikem, heraldikem, numismatikem, kaligrafem a badatelem v oblasti umění. Byl také od roku 1862 členem archeologického sboru Národního muzea v Praze. Jeho velice trpělivým domácím lékařem byl jihlavský rodák dr. Josef Vincenc Melion (1813–1905), který již předtím velmi svědomitě léčil profesora Albina Heinricha (1785 – 1864), rodáka z Frýdlantu nad Moravicí (od 5. května 1950 Břidličná), významného historika a pedagoga, který má rovněž svůj podíl na věhlasu brněnského Františkova muzea. Předlouhá je historie toho, jak se doktor Melion, o němž je dnes řeč, k těmto dvěma osobnostem dostal.

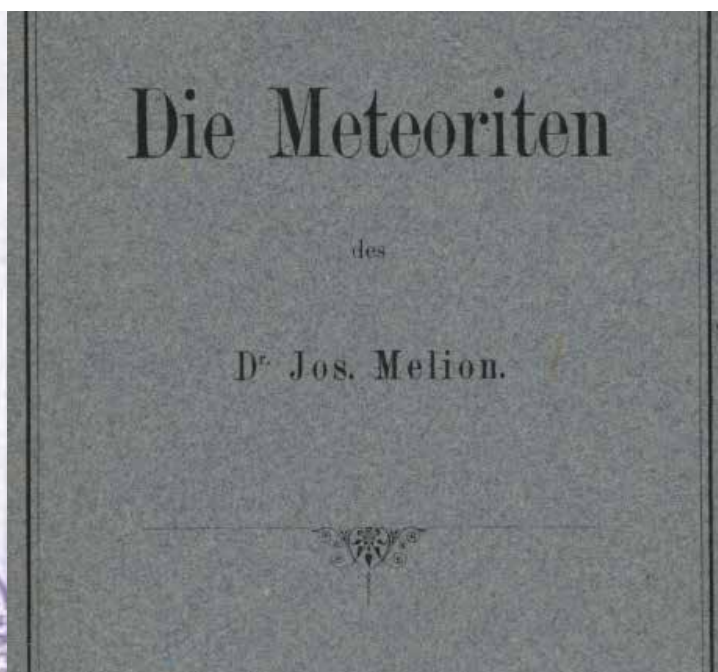
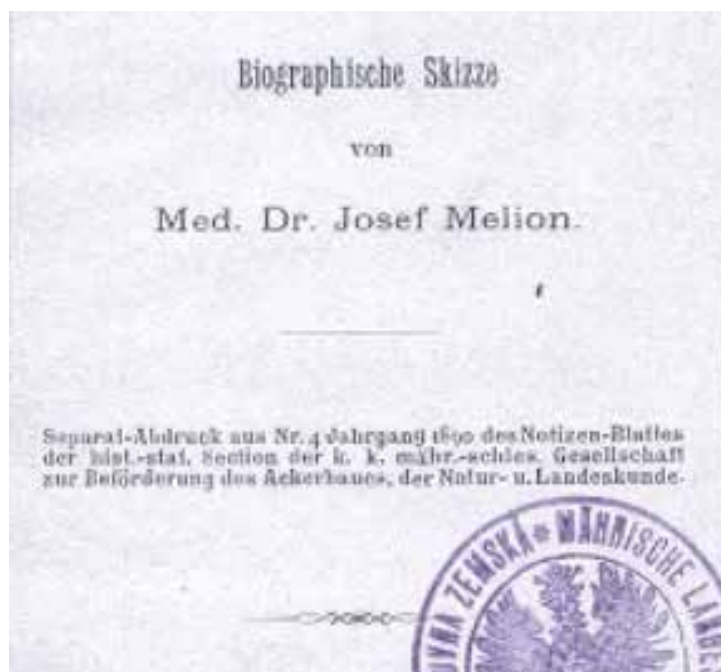
jednoho náročného koníčka – mineralogii a balneologii. Unikátní sopečná oblast Nízkého Jeseníku byla pro mladého nadšence výzkumným rájem. Již v roce 1847 vydává v pražském nakladatelství Gottlieb Haase und Söhne svoji první knihu „Geschichte der Mineral – Quellen des österreichischen Kaiserthums“. Mladý lékař putoval po Nízkém Jeseníku, odebíral vzorky minerálních vod a své výsledky publikoval. Díky jemu se kraj stal známým jako oblast s četným výskytem léčivých minerálních pramenů. Což byl předpoklad budoucího rozvoje lázeňství a turistického ruchu.

40 ZLATÝCH PRO NEMOCNICI

V polovině 19. století nebyla v českém Slezsku, kam Bruntál patřil, žádná veřejná nemocnice. Nejbližší byla až v Olomouci. Což představovalo více než šedesát kilometrů. A tak jednoho dne přišel dr. Josef Melion s nápadem, že by se měla založit nadace na výstavbu nemocnice. A hned ze svého nijak vysokého honoráře za dílo o minerálních pramenech Nízkého Jeseníku jako první věnoval vznikající nadaci 40 zlatých. Plných 35 let přibývaly k prvním Melionovým zlatkám další. Až druhého květnového dne 1883 zahájil stavitel Heřman Grüner stavbu první nemocniční budovy. Stavebním místem byla zahrada fary a pozemek bývalého městského sirotčince. Ke zvýšení stavebního fondu, který založil MUDr. Josef Vincenc Melion,

Doktor Melion odešel z tohoto světa 7. dubna 1905. Přesně na den, o sto let později, vyhlásili poslanci Parlamentu České republiky 7. duben „Dnem vzdělanosti“ (datum vydání zakládací listiny pražské univerzity Karlem IV – 7. dubna 1348). Navzdory tomu se o takových lidech, jako byl doktor Melion a tisíce dalších, toho moc neví. A přitom by stačila pamětní deska třeba zrovna na bruntálské nemocnici. Proklamacemi vzdělaný národ totiž nevzniká.

Josef Melion napsal desítky odborných a populárních spisů, týkajících se především balneologie, mineralogie, geologie, paleontologie a přírodních věd vůbec. V samostatných monografiích popsal také činnost zmíněných již badatelů Albina Heinricha (čtvrtohorní savci, pravěké ryby) a Viléma Trappa, připomněl i přírodovědecké práce svých kolegů doktora Ferdinanda Katholitzkého (sbírky z Barrandienu, alpského triasu aj.) či Ludwiga Hoheneggra, mimo jiné autora geologické mapy Moravskoslezských Beskyd (1807-1864). V roce 1854 byl jmenován dopisujícím členem říšského geologického ústavu ve Vídni. Jeho sbírky jsou dodnes podkladem pro další studia například geologie Slezska. Unikátní jsou v Melionově sbírce otisky rostlin a měkkýšů v kulmských břidlicích z okolí Bruntálu. Odborný záběh Melionův byl neuvěřitelný (Meteority – 1889; Hornické a požární kamenné útvary z okolí Brna (1851); O balneologické literatuře na Moravě (1855); Lázeň Dobrá voda u Mrákotína (1864); Kritické přezkoumání literatury o minerálních pramenech císařské části Slezska (1859) a mnohé jiné).

přispěli občané města a stav fondu se zvýšil na 14 330 zlatých. Dne 7. 9. 1885 byla nemocnice slavnostně otevřena a stala se s 24 lůžky první nemocnicí ve Slezsku. Před 132 lety, dne 18. 8. 1886, vyšel zemský výnos č. 9744, kterým byla bruntálská nemocnice deklarována jako veřejná a první svého druhu v českém Slezsku. V té době byla právě rok v provozu.

PRIMARIÁT V BRNĚ

Doktor Melion odešel v roce 1852 do Brna, kde byl nejprve okresním policejním lékařem, od roku 1855 byl ordinářem a později primářem konventu Milosrdných bratří v nemocnici Alžbětinek. Odtud jeho přátel-

ství s jejím budoucím ředitelem doktorem Brunem Kučerou (1863-1934), když je spojila vášně pro sběr moravských a slezských nerostů. Sbírky obou mužů jsou dnes součástí fondu Moravského zemského muzea, který obsahuje osm tisíc exponátů.

ZAKLADATEL SLÁVY JÁNSKÝCH KOUPELÍ

Ale předtím zanechal doktor Melion zřetelnou stopu v Nížkém Jeseníku. Nejdříve popsal minerální prameny v Zátoru (okres Bruntál – dodnes se zde čepuje Zátorská kyselka), poté v Ondrášově (dnes Moravský Beroun), odkud pochází dodnes známá Ondrášovka. Z Bruntálu odešel do Budišova nad Budišovkou a zde způsobil rovněž zdra-

vý rozruch. Zaujaly ho totiž kyselé prameny na místě dnešních Jánských Koupelí (Johannisbrunn). Spolu s budišovským lékárníkem Václavem Radigem provedli rozbor blahodárné a léčivé kyselky lázní, které se i díky tomu po několika letech staly v Evropě pojmem.

Tou ovšem netušil, že Jánské koupele dostanou ve 20. století dvě rány. Tou první bylo jejich znárodnění v roce 1945 a předání Revolučnímu odborovému hnutí. Tou druhou (a smrtelnou) byla naprostá absence odpovědnosti odborářů po roce 1989, kteří nechali tyto nádherné lázně svévolně zchátrat a rozkrást. Dlouhá léta zde byly jen trosky, na kterých občas parazitovaly nejruznější, vše slibující společnosti.

PRO RODNOU JIHLAVU

Josef Melion nezapomínal ani na své rodné město. V Jihlavě bylo v roce 1892 městské muzeum. Jeho začátky byly těžké, město nemělo nazbyt prostředků na nákup exponátů. V roce 1894 věnoval doktor Melion jihlavskému muzeu sbírku 84 kusů minerálů. V Jihlavě si Josef Melion notoval s velkým sběratelem přírodnin, rovněž lékařem a prvním primářem jihlavské Všeobecné nemocnice Franzem Juliem Grünerem (1797-1879), jehož sbírka se stala majetkem muzea z páně primářovy pozůstalosti. 22. května 1808 spadl u Stonařova nedaleko Jihlavy meteorit. Jeho velký úlomek darovala jihlavská obec v roce 1895 městskému muzeu, když právě dr. Melion onen úlomek také popsal v knize „Die Meteoriten“ vydané šest let předtím.

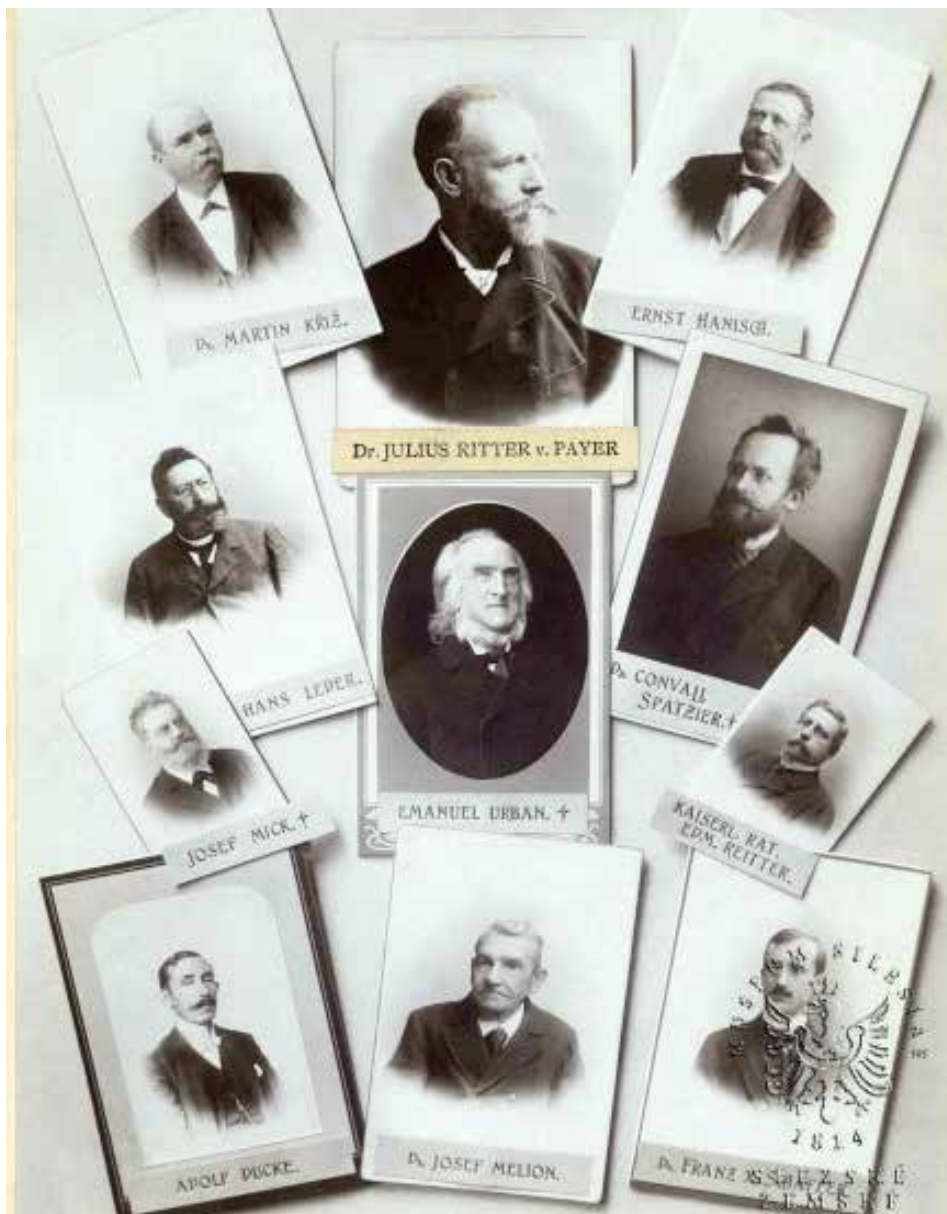
BUDIŠOV NAD BUDIŠOVKOU: PŘEDPOKLADY SE POTVRDILY

Zajímavé také je to, že v době svého působení v Budišově nad Budišovkou zařadil právě dr. Melion Červenou horu u Guntramovic mezi původní vulkány Nížkého Jeseníku (Uhlířský vrch, Malý a Velký Roudný, Venušina sopka). Dalšími studiemi se potvrdilo, že jeho hodnocení bylo naprosto přesné. Potvrdil to například v roce 1893 po podrobném průzkumu Červené hory znamenitý geolog a profesor brněnské německé techniky dvorní rada Alexander Makowsky (1833-1908).

KDYŽ CHYBÍ POKORA

Devadesát dva let doktor Melion léčil, sbíral, studoval a publikoval. V seznamu významných rodáků města Jihlavy (ve Wikipedii) jeho jméno bohužel schází. A přitom se narodil přesně pouhých sto let před vyhlášením českého „Dne vzdělanosti“.

Petr Anderle

Fotografie doktora Josefa Meliona (uprostřed nejnižší řady) je také na reprezentativním fotografickém tablu čestných a korespondenčních členů opavského přírodovědeckého spolku, který v druhé polovině 19. století v Opavě založil výborný přírodovědec, profesor přírodopisu na opavském gymnáziu Emanuel Urban (1821-1901). Na tablu uprostřed. Tablo v roce 1905 zhotovili členové spolku, také proto, aby se na mnohé nezapomnělo. Josef Melion je zde ve velmi dobré společnosti. Uprostřed první řady je například polárník a objevitel Země Františka Josefa dr. Julius Ritter von Payer (1842-1915) nebo Adolf Ducke (1876-1959) aktivní entomolog a botanik žijící v Brazílii a mnozí další významní přírodovědci, na které svět již tak trochu zapomněl.

Vzpomínka na deportované Židy, kteří žili v Čeladné

Ve středu 27. ledna byl Den památky obětí holocaustu. V malebné podhorské obci Čeladné žilo několik Židů, kteří zahynuli v koncentračním táboře.

Kromě známého lékaře MUDr. Bertholda Štorcha, podle něhož je dnes pojmenován lázeňský dům Beskydského rehabilitačního centra, to byla také rodina Teichnerova. Tito Židé obývali současný dům č. 507 a č. 7 poblíž kostela, jehož součástí je dnešní vinotéka a veterinární ambulance. Právě v tomto domě odjakživa žili židovští obchodníci, kteří zde provozovali svůj podnik.

OBCHOD SE SMÍŠENÝM ZBOŽÍM NEJPRVE VLASTNILI ŽIDÉ POLAKOVI

V roce 1890 v současném domě č. 7 provozovali svůj obchod židovští obchodníci, manželé Felix a Regina Polakovi. Na konci tohoto roku po Štědrém dnu slavil Felix 39 let. Se svou manželkou, která byla o tři roky starší, měli čtyři děti: dvanáctiletou Ernestinu, jedenáctiletého Emila, sedmiletou Annu a čtyřletého Artura. Děti zde samozřejmě měly také židovskou vychovatelku, která s nimi v domě bydlela. Jmenovala se Hedvika Wolfe a bylo jí 23 let. V domě ještě tehdy žila starší sestřenice dětí, která zde ve svých 16 letech pracovala jako pomocná hospodyně.

V domě nechyběly ani další pracovní síly jako pacholek, kuchařka, služebná a šička. Tyto osoby však již nebyly židovského vyznání.

FIRMA JOSEF TEICHNER A SPOL. NA ČELADNÉ PO ROCE 1900

O deset let později, tedy v roce 1900, již obchod vlastnila rodina Teichnerova. Majitelem a provozovatelem obchodu byl tehdy třiačtyřicetiletý Josef Teichner pochá-

zející z Haliče. Pomáhala mu jeho o dva roky mladší žena Berta, s níž měl čtyři děti: tehdy patnáctiletého studenta Adolfa, který se narodil ještě v Prusku, dále již ve Frýdlantě n. O. narozeného syna Maxmiliána, kterému bylo v roce 1900 dvanáct let, pak devítiletého syna Samuela a osmiletou dceru Irmu.

V roce 1921 obchod vedl Bertin syn Adolf, který v domě žil i se svou o osm let mladší manželkou Emilií a jejich dvouletým synem Janem. Emilie byla samozřejmě také Židovka a pocházela z Ostravy. V obchodě se prodávalo víno, pivo, koření, rakve a vyráběly se likéry a rum studenou cestou. V domě žili samozřejmě i další lidé jako pomocníci a pracovní síla. Byli to místní občané nežidovského původu, například František Mohelník, který tam byl již od roku 1900, tehdy jako osmnáctiletý pacholek. V roce 1900 v tomto domě žil také mladý pekař František Foltynovský s manželkou.

Adolfovi bratři se po 1. světové válce rozutekli po světě, Max se později rozvedl a byl hledaný pro podvod, Samuel se stal zubním lékařem a žil v Plzni.

OSUDY ČELADENSKÝCH ŽIDŮ ZA 2. SVĚTOVÉ VÁLKY

Všichni Židé, kteří žili na Čeladné, skončili v koncentračních táborech a většinou se nikdo z nich nevrátil. V první řadě vzpomeňme MUDr. Bertholda Štorcha (1867–1942), který se svou manželkou zahynul v Terezíně. Berthold Storch vedl na Čeladné léčebný

ústav až do roku 1939, pak již vzhledem k situaci nemohl, protože byl Žid. Dne 18. 9. 1942 byl společně s manželkou odvezen z Ostravy do Terezína a 22. 10. pak z Terezína do koncentračního tábora Treblinka, kde oba zahynuli.

V koncentračním táboře skončila také Emilie Teichnerová (1893–1944). Odjela 30. 9. 1942 z Ostravy do Terezína a 19. 10. 1944 z Terezína do Osvětimi, kde zahynula. Její hledaný švagr Maxmilián Teichner před deportací pobýval na Čeladné, ale bydliště měl již v Praze. Odjel s Emilií stejným vlakem, do Osvětimi byl z Terezína deportován o zhruba dva týdny dříve. MUDr. Samuel Teichner (1891–1944) odjížděl do Terezína z Plzně, v říjnu rovněž putoval do Osvětimi, kde zemřel. O Adolfovi není nic známo, jeho syn Jan Teichner (1919–1942), kterému bylo v době transportu teprve 23 let, byl také neznámý a jeho jméno je zaznamenáno na pamětní desce věnované obětem 2. světové války v Čeladné, která se svého času nacházela u sportovního hřiště.

Jako jediná z celé rodiny Teichnerů se z koncentračního tábora vrátila Irma, která po válce odjela žít do Německa ke svým příbuzným.

Památku na místní oběti holocaustu najdeme také v nově zrekonstruovaném Památníku Josefa Kaluse.

Tatána Kročková
externí redaktorka History Revue
a dalších médií

Někteří čeladenští Židé obývali dům poblíž kostela, jehož součástí je dnes vinotéka a veterinární ambulance

Josef Kalus: Vzpomínky

Medailony mých rodičů (pokračování)

Otec tesknil po matce a teď oceňoval její něhu a péči, mezi lidmi nebýval už tak žertovný jako jindy. Když vzpomínal minulosti, silně bafal, takže se ztrácel v oblacích dýmu a kouře jako Eliáš, když jel na zlatém voze do nebe.

Když Lumír uveřejnil mé prvotiny, psal bratr Antonín otci z Čech:

*„Onehdy byl jsem ve Slaném na zábavě a přišli ke mně tamější pánové s Lumírem v ruce: **Jsou tu v čele listu básně od Jos. Kalusa, je to váš nějaký příbuzný pane inženýre?** Protože jsem věděl, že Pepík smolívá verše, řekl jsem nejistě, že je to asi můj bratr. Když se dozvěděl, že je samoukem-tkalcem, chtěli všichni vidět jeho podobiznu. Jsou-li to skutečně Pepíkovy básně, dobyl velikého úspěchu, jen se obávám, aby mu to nepomátlo hlavu.“*

Tatínek mi poslal dopis do Štenberka, kde jsem tkalcoval a připsal k němu: „Ani bych si, synku, nepomyslel, že se o tvé daremniny až v Čechách zajímají. Mně by se to také líbilo, kdybys z toho měl aspoň krajíček chleba.“

Do očí mi otec vždycky veršování moje bagatelizoval, ale s cizími lidmi rád rozmlouval o mých verších a vím jistě, že z mého malého literárního vítězství měl také trochu radost. Když vyšel na

Moravě druhý ročník almanachu Zory a o mých básních tam uveřejněných vyšel v Moravské Orlici pochvalný úsudek i s některými životopisnými daty, a kdosi z občanů frenštátských mu k tomu gratuloval, dotklo se ho to mocněji než jindy a vzrušeně mi oznamoval, podáváje mi Moravskou Orlici: „Píše se tobě v novinách.“

Tehda jasně prozradil, že se zajímá o můj duchovní život a svět a že dřívější lhostejnost jeho byla jen strojená. Když v r. 1879 dostal jsem v soutěži na báseň lyrickou Neffovu cenu (dukát) v Praze, zvolal otec: „Budeš-li za své písničky dostávat dukáty, budu již bez starosti o tvou budoucnost a mohu na věčnost odejíti pokojně.“

Ty dukáty arcí tak hustě nepršely, jak si to otec myslil. Jednou, když jsme na chalupě spravovali střechu a já zástěrou opásán, bos, vyhrnuté rukávy, prostovlasý (otec říkával, že mám hřívu, ale sousedka W. byla uznalejší: tvrdila, že mám vlasy jak císařovna Alžběta) vystupoval po žebříku a nosil tesařovi šindele, upozornil mne otec:

Památník Josefa Kaluse

„Podívej se, hlouček nějakých studentiček zvluje na tebe jako na nová vrata. Měl bys je vybědnouti, aby ti pomohli vynášet šindele na střechu.“ Zmizel jsem rychle ve sklopce jako v propadlišti a objevil se, až bylo čisté povětří. „Nechávají tě pozdravovat“, vyřizoval otec.

„Kdo to byl?“

„Prý studenti od Olomouce jdoucí na Radhošť, vzkázali, že čtou tvoje básně a že se jim líbí. Však jsem jim hned řekl, že se s takovými daremninami leda v práci bavíš.“

Z očí však otci jsem vyčetl, že zájem cizích lidí o mne působí mu radost.

(pokračování příště)

Připravila: Zuzana Bajgarová

JARNÍ 10% SLEVA

Připravme se na jaro společně!

15.–28. března 2021

sleva na všechny volně dostupný sortiment
s použitím klientské karty*

www.lekarna.agel.cz

* Akce platí v Lékárně AGEL, Čeladná 1, Čeladná, po předložení/načtení platné klientské karty Lékárny AGEL od 15.–28. 3. 2021. Slevu nelze uplatnit na léčivé přípravky a zdravotnické prostředky předepsané na lékařský předpis, na aktuálně zlevněné a akční zboží, na nákup dárkových poukazů a na nákup na e-shopu.

Výhra pro vaše zdraví

až 5 000 Kč
na očkování pro
čtyřčlennou rodinu

Přihlaste se k nám
do 31. března 2021

Klientské centrum
Frýdlant nad Ostravou - Hlavní 88

www.211.cz

Odměna pro luštitel: kniha Petra Anderle

Tajenka z minulého čísla: OBČANŮM ČELADNÉ PŘEJEME DO NOVÉHO ROKU VŠE DOBRÉ. Výhru získává Eva Šodková. Opět hrajeme o krásnou historickou knihu Petra Anderle. Odpovědi se jménem a adresou posílejte na adresu OÚ Čeladná nebo na e-mail zpravodaj.celadna@seznam.cz.

AUTOR: -KAWI-	DOMÁCKY SAMUEL	ZAČÁTEK TAJENKY	PŘÍSTROJ K ZJIŠŤOVÁNÍ JEMNOSTI VLÁKEN	ŽENSKÉ JMÉNO	ŽENSKÉ JMÉNO		ČÁST CHODIDLA	DRUH PEPŘE	ZNAČKA RADIA	MALÝ POČET LINEK (DVOUSLOV- NÝ VÝRAZ)		ŠLECHTIC U PANOVNIC KÉHO DVORA	ČÁST LISTU	PRAOTEC PŮVODNÍCH PALESTINCŮ	BRITSKÁ JEDNOTKA HMOTNOSTI	ŘÍMSKÁ 4	OPAK NAPRAVO	TĚLOVĚDEC
SKLADIŠTĚ						NOTOVÝ ZÁPIS HLASU					STROMO- VINA							
RUSKÉ SÍDLO						VYHYNULÝ NÁJEZDNIK SLOVENSKY „JINÝ“					PŘÍPRAVEK NA MYTÍ VAN ČESKÝ REŽISÉR							
MENŠINA									OBĐELAT MOTYKOU TRAPNÁ SITUACE								POPĚVEK BRUTÁLNÍ	
	JMÉNO PAWLOWSKÉ ROŽNOVSKÝ PODNIK							MENŠÍ TCHOŘ SLOVENSKY „DROBET“							SADA SOUČÁST KARATE			
LOMENÉ ZTVÁRNĚNÝ							JIHOAME- RICKÝ INDIÁN PŘESNĚ							ESPERANT- SKY „VANA“ SPZ PÍSKU				
OVEČKA (NA VALAŠSKU)						RUSKÁ ŘEKA STEROIDNÍ SLOUČENINA							SLOVANSKÝ BŮH HROMU PLESÁNÍ (ZASTARALE)					
ARCHITEK- TONICKÉ UKONČENÍ ČELA ZDI					NÁŠ HEREC OBYVATEL OPAVY							PIVO PRO ŘIDIČE AGÉTORŮV SYN (MYTOL.)					VEŘEJNÉ OZNAMENÍ	PLAVECKÉ OSTROVY
VELBLOUDÍ KRÍŽENEC				MUŽSKÉ JMÉNO GAUČ						ZNAČKA THALLIA SPĚCH				PTÁCI (ZOO- LOGICKY) SLOVENSKY „NIKDO“				
ASI (BÁSNIČKY)			ZNAČKA DOUTNÍKŮ BIBLICKÁ HORA						THAJSKÉ SÍDLO UČINIT ŘÍDŠÍM						DOMÁCKÝ ADOLF ASFAL- TOVAT			
	TATARSKÝ BIFTEK ČÁST LÍSTKU KARTOTEKY							NABRAT SLOVENSKY „PLATIT“								ŘÍMSKÝCH 999 LIDÉ, CO NĚCO NOSÍ		
ZJIŠŤOVAT TÁRU								KONEC TAJENKY PLAVIT (NÁREČNĚ)										
STARO- GERMÁN							BLEKOTÁNÍ FRANCOUZ REŽISÉR								SETNINA CHYTATI			
SAMEC OVCE						ŠPANĚLSKÝ SPISOVATEL FRANCOUZ SPISOVATEL							KÓD LETIŠTĚ CHOS MALAL SÚDÁNSKÝ KMEN				SLABÉ ALKOHOLIC- KÉ JABLEČ- NÉ VÍNO	PRVNÍ LATINSKÝ PŘEKŁAD BIBLE
	TITUL MUŽE ŠPANĚLSKY „ŘEKA“				DRUH NEROSTU VYJADŘO- VAT CHVÁLU							NOVÁČCI (ŘÍDČEJI) JMÉNO VOLDANOVÉ						
ČESKÝ ROZ- HLASOVÝ PUBICISTA				OCHLA- ZOVAT PROJEVIT						ONÁČIT ŮBORY DŽUDISTŮ								
INICIÁLY JANŽUROVÉ			SLOVENSKY „UVALIT“ HOSPO- DÁŘENÍ							ZANĚT TLU- STŘEVA ITALSKÁ MINCE								
ČEKAT								RACHMANI- NOVŮ UČITEL OBYVATEL HOR									NÁZEV HLÁSKY L ČESKÝ SPISOVATEL	
	ZNEČISTIT (ZASTARALE) INICIÁLY MATONOHY							JÍSTI (DĚTSKÝ) SMOTÁVÁNÍ							SPZ BRUNTÁLU TROCHU POORAT			
DRUH HORNINY							MOŘSKÉ SÍŘENY OSLOVENÍ ŽENY							TUMÁŠ PLEMENO PSA			NERVOVÝ ZÁŠKUB	A SICE
FRANCOUZ. SÍDLO						SLOVANSKÁ BOHYNĚ MATŮV KAMARÁD							HOTOVO OBILNINA					
	MLHA (NÁREČNĚ)	ZKR. ODĚV- NÍ TVORBY DÁNSKÝ OSTROV			BRAZILSKÁ MINCE VLÁKNO K ŠITÍ							ZVLHČIT ROSOU CITOSLOVCE OPOVRŽENÍ						
MÁMENÍ				POŘÁD SYMBOL ANONYMA						PODOBA ZNAČKA ASTATU						SPZ KOLÍNA TÍHLE		
SŮL KYSELINY HLINITÉ								NAHRO- MADIT SEKANÍM										POMŮCKY: AKAČAN, ANAPA, AVES, BLAVET, ENAK, OVENA, PHEN, PIALAT, SAMOA, SARACENO, SILOTI, THASOS, TJOZIT,
VOJENSKÝ ODVOD (ZASTARALE)						MOJI			OSEKATI									

Prodej drůbežího masa z přebytku ze dvora:

KRŮTY, KUŘATA, KAČENY

Drůbež běhá volně po trávě a v lesním porostu, je krmena šrotem, pšenicí, ječmenem, naklíčeným obilím, kopřivami a bramborami.

Maso je v kuchyňské úpravě.

Možnost bezpečného dovozu zdarma až k Vám domů.

Volejte 723 199 786

ŘÁDKOVÁ INZERCE

Doučím matematiku základní i střední školy. Připravím na přijímací zkoušky i k maturitě. Mobil: 737 156 985

OZNÁMENÍ - NÁLEZ KLÍČŮ

V pátek dne 19. 2. 2021 byl v okolí Domu s pečovatelskou službou nalezen svazek klíčů (mj. i od auta). Kontakt: 737 532 227

ELBA
GROUP

EL-BA Group; Dolní Bečva 201
tel: 571 625 264 mob: 775 126 591
email: elbatzb@gmail.com
www.tepelnacerpadla-cz.eu

TEPELNÁ ČERPADLA

STIEBEL ELTRON

TECHNIKA PRO VAŠE POHODLÍ

- ÚSPORNÉ TECHNOLOGIE VYTÁPĚNÍ
- DODÁVKA PODLAHOVÉHO TOPENÍ
- ELEKTROINSTALACE
- KLIMATIZACE, VĚTRÁNÍ

Autorizovaný záruční a pozáruční servis tepelných čerpadel STIEBEL ELTRON oblast „MORAVA“

Zajišťování služeb z oblastí

Fyzická ostraha majetku

Ochrana osob

Převoz hotovosti a cenin

Elektronická ostraha objektů

Odhalování nelegální
zpravodajské techniky

Pult centralizované ochrany

ČOS - Česká ochranná společnost a.s.
Kolejní 1323/12, Ostrava
mob: +420 602 106 063
tel: +420 596 124 315
www.cosas.cz

...a bezpečí má jméno

Nabízíme připojení Vašeho bytu, apartmánu, chaty nebo sídla Vaší firmy k novému pultu centralizované ochrany „KRONOS“, který svými parametry vysoce převyšuje současné standardní PCO. Systém lze přizpůsobit na míru, dle Vašich požadavků a potřeb.

ZÁSAHOVÁ SKUPINA PŘÍMO V ČELADNÉ

RYCHLOST - SPOLEHLIVOST - BEZPEČÍ - TRADICE

Vzhledem ke zvýšenému nápadu majetkové trestné činnosti Vám nabízíme výhodné zabezpečení Vašeho rodinného domu, apartmánu, chaty nebo provozovny.

Naše služby poskytujeme v obcích Čeladná, Frýdlant nad Ostravicí, Pstruží, Kunčice pod Ondřejníkem a Ostravice.

Připojíme Váš již existující elektronický zabezpečovací systém na náš pult centralizované ochrany, případně Vám připravíme návrh na zabezpečení Vašeho objektu.

Pomocí nových mobilních aplikací můžete mít neustále přehled o Vašem objektu také prostřednictvím Vašeho mobilního telefonu.

Samozřejmě je také možnost zapojení hlásičů požáru.

Neváhejte nás oslovit na níže uvedených kontaktech.

cos@cosas.cz, 733 311 311

Ordinační hodiny v březnu

Obvodák z Čeladné / MUDr. Návrátilová

Je nutné se objednat! Tel.: 558 684 044

Pondělí

injekce 6:45-7:30
ordinace 7:30-13:00

Úterý, čtvrtek

odběry, injekce 6:45-7:30
ordinace 7:30-13:00

Středa

injekce 13:30-14:00
ordinace 14:00-18:00

(pouze pro pracující, objednané a akutní stavy)

Pátek

injekce 6:45-7:30
ordinace 7:30-12:00

Web: www.obvodakzceladne.cz

Lékárna

(725 816 569)

Pondělí 8:00-16:00
Úterý 8:00-14:00
Středa 8:00-17:30
Čtvrtek 8:00-14:00
Pátek 8:00-16:00

Sanitky: 558 628 882

Záchranná služba: 155

MUDr. Al-Saheb (603 244 551)

Pondělí 7:00-10:00
Úterý 7:00 - 9:30 (pozvaní)
9:30-11:00

(1. a 3. týden v měsíci poradna)

Středa 7:00-10:00 12:00-15:00

Pátek 10:00-12:00 (12-13 pozvaní)

Zubní ordinace

MUDr. Záškodná MDDr. Schotliová

(724 780 732 nebo 558 684 066)

Po 13:00-19:00 12:00-19:00

Út 7:30-13:00 7:00-14:00

St 7:30-13:00 9:00-16:00

Čt 7:30-13:00 7:00-14:00

Pá neordinuje 7:00-14:00

Zdravotnické zařízení Čeladenka

Po, Čt 8:00-12:00 12:30-17:00

Úterý 7:00-12:00 12:30-17:00

Středa 7:00-12:00 12:30-15:30

Pátek 8:00-12:00 12:30-14:00

Telefonní čísla

IC Čeladná	558 684 400
MÚ Frýdlant nad Ostravicí	558 604 111
Úřad práce FM	950 113 111
ÚP Frýdlant - př. na bydl.	950 113 222
ÚP Frýdlant - zaměstnání	950 113 211
OSSZ	558 604 700
Česká pošta	954 273 912
Dětský domov	558 684 112
Základní škola	558 684 006
MŠ Čeladenská beruška	777 364 188
budova MŠ	777 364 189
Mateřská škola Čeladná	558 684 548
Fara Čeladná	595 171 252
Památník J. Kaluse	739 219 838
Nádraží ČD	702 251 655
Beskydské reh. centrum	552 533 211
Polarium	558 603 311

Čistírna odpadních vod	558 684 046
Autodoprava Kopecký	604 806 211
Pila Mikeska	605 706 707
Pneu Macura	773 083 186
Srubby Pacák - Pavel Pacák	737 248 246
Srubby Pacák - Mich. Pacák	603 569 096
Nervy-Machander Oldřich	558 684 522
Prádelna vlny p. Mitura	558 684 241
Stavebniny Bělídlo	739 624 344
Palivové dřevo Běčák	731 000 706
Železářství Martin Špíl	731 045 032
Řeznictví Kohut Čeladná	734 854 072
Potraviny Kohutová Čel.	558 684 048

Hasiči	558 684 441
	150
Policie ČR	158
Policie ČR - Frýdlant n.O.	974 732 731
	558 442 011
Záchranná služba	155
	112
Poliklinika Frýdlant n.O.	558 616 111
LDN FM, Revoluční ul.	558 630 327
Nemocnice FM	558 415 111
Koroner (volat při úmrtí)	725 440 155
Horská služba	558 677 393
	606 769 011

ČEZ - poruchová služba	800 850 860
Informace o tel. číslech	1188
MARA-TAXI (non-stop)	603 720 357
Chirurgie Frýdlant n.O.	558 679 011
Správce hřbitova Čeladná	731 073 659
Pohřební služba Frenštát	777 835 626

HASIČSKÁ POHOTOVOST
724 179 160

Telefonní číslo na Rostislava Pavelce ze Sboru dobrovolných hasičů Čeladná mohou občané využít v případě mimořádných situací (zatopený sklep, zabouchnuté dveře, spadlý strom a jiné naléhavé situace).

Poděkování za Tříkrálovou sbírku

Rádi bychom z celého srdce poděkovali všem štedrým dárcům, kteří přispěli na letošní Tříkrálovou sbírku.

Sbírka letos probíhala netradičně. Poprvé za 20 let koledování nemohli králové vinou pandemie přinést dobré zprávy a požehnání osobně. Díky platným omezením tak bylo možné přispět pouze do statických pokladniček nebo prostřednictvím online koledy. Možnost přispět do pokladniček již skončila, online koleda pokračuje dál.

Nyní již máme rozpečetěny všechny pokladničky, ve kterých se sešlo celkem 242.909 Kč, z toho výnos pokladniček v Čeladné činil 21. 789 Kč.

Záměry Charity Frenštát pod Radhoštěm je nadále možné podpořit do 30. 4. 2021 přímo prostřednictvím online koledy na www.trikralovasbirka.cz nebo příspěvkem na sbírkové konto č. ú.: **66008822/0800** u České spořitelny pod variabilním symbolem **77708003**.

Aktuální výnos online kasičky k 22. 2. 2021 činil 85 518,- Kč.

Charitě Frenštát pod Radhoštěm zůstává 65 % výnosu sbírky na realizaci záměrů:

- Podpora a rozvoj paliativní péče
- Revitalizace vozového parku terénních služeb.

Charita Frenštát pod Radhoštěm

www.frenstat.charita.cz

Obecní úřad Čeladná, č.p. 1, 739 12
Čeladná, IČ: 00296571

Úřední hodiny

Z důvodu vládních nařízení stále platí omezený provoz úřadu pro veřejnost:

Pondělí 8:00 - 11:00 12:00 - 17:00

Středa 8:00 - 11:00 12:00 - 17:00

Út a Čt pouze po předchozí dohodě.

Sekretariát

E-mail: sekretariat@celadna.cz

Telefon: 558 684 008

Matrika

E-mail: obecmatrika@seznam.cz

KONTAKTY NA OÚ

Starosta

E-mail: starosta@celadna.cz

Místostarostka

E-mail: mistostarosta@celadna.cz

Telefon: 724 178 925

Podatelna

E-mail: celadna@iol.cz

Web: www.celadna.cz

Stavební úřad

Jana Večerková, Ing. Zuzana Pochobradská

Telefon: 558 684 018

GRATULUJEME K JUBILEU: BŘEZEN

Božena Myslikovjanová	70 let
Jiří Šigut	70 let
Petr Vabroušek	70 let
Otakar Ožana	70 let
Anna Chybidziurová	70 let
Marie Janošcová	70 let
Pavel Suška	70 let
Jaroslava Hrachová	75 let
Jiří Glajc	75 let
Josef Popek	75 let
Petr Viliš	80 let
Ludmila Boudová	80 let
Jiřina Bastlová	85 let

Dne 6. 3. 2021 slaví 50 let společného života – zlatou svatbu

manželé Břetislav a Marie KRUPOVI.

*Dávno již dozněly slavnostní zvony,
když jste si poprvé řekli svůj slib.
Dodnes vám v srdcích zní nadějně tóny,
společně půjdeme životem líp...*

SENIOR TAXI
Čeladenský dostavník
737 135 546

Tam i zpět 24 Kč.
Objednávky den předem!

SENIOR TAXI
„do nemocnic“
776 241 220

1 km = 7,50 Kč
Provozuje SSS Frýdlant n. O.

VOLNOČASOVÉ AKTIVITY (DVAKRÁT TÝDNĚ V OBCI ČELADNÁ)

*NABÍZÍM VOLNOČASOVÉ AKTIVITY MLÁDEŽI I DOSPĚLÝM, KTERÍ
SE CHTĚJÍ ZLEPŠIT V OBEZNÉ FYZICKÉ
PŘÍPRAVENOSTI.*

SILOVÁ, KOORDINAČNÍ, FYZICKÁ PŘÍPRAVA

SPORTOVNÍ A POHYBOVÉ AKTIVITY

VŠE FORMOU HER A ZÁBAVY

E-MAIL

triturekczech@gmail.com

PHONE NUMBER

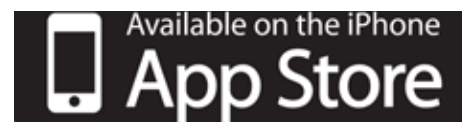
+420 775 362 524

INSTAGRAM / FACEBOOK

tri_turekczech

Aplikaci Obec Čeladná si stáhněte:

Čeladenský zpravodaj – Zpravodaj obce Čeladná

Vydavatel: Obec Čeladná, Čeladná 1, 739 12 Čeladná, IČ 00296571.

Registrační číslo: MK ČR E 18756

Šéfredaktor: Vladislav Sobol; grafika: Robin Caiš a Vladislav Sobol

Redakce: zpravodaj.celadna@seznam.cz, 725 595 417

Vychází měsíčně v nákladu 1400 ks.

Dubnové číslo vyjde 2. 4. 2021

Uzávěrka: 26. 3. 2021

Uzávěrka inzerce: 25. 3. 2021

Podklady: poštou na adresu OÚ nebo lépe e-mailem do redakce, fotky v samostatných souborech v co nejvyšším rozlišení.